PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo — Cena 300 lir — Leto XXXVI. Št. 121 (10.641) — TRST, sobota, 24. maja 1980

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

PO OBJAVI ZAPISNIKOV ZASLIŠEVANJ «SKESANEGA» BRIGADISTA PECIJA

Javni tožilec zahteval stroge kazni na procesu o aferi Isman-Russomanno

Danes sklepni posegi zagovornikov in po vsej verjetnosti razsodba - Aretacije domnevnih teroristov v Bergamu, Turinu in Nuoru - Razvoj preiskave o umoru deželnega odbornika KD v Neaplju

RIM — Tri leta zapora za funkcionarja obveščevalne službe Sisde Russomanna, eno leto in šest mesecev zapora za novinarja Ismana ter globa 100 tisoč lir za odgovornega urednika rimskega dnevnika «Il Messaggero» Emilianija: to so zahteve javnega tožilca na procesu zaradi objave znane spomenice «skesanega» brigadista Patrizia Pecija. Zahteve tožilca Armatija konec koncev ne presenečajo, saj je v obtožnici jasno rečeno, da je objava omenjene spomenice negativno pogojevala razvoj preiskave o teroristični dejavnosti rdečih brigad. Zaskrblja pa dejstvo, da tudi preiskovalcem in javnemu tožilcu ni uspelo docela razkriti ozadja celotne afere, ki ni prva v zgodovini boja proti terorizmu, je pa prvič, da je vanjo vpleten vplivni funkcionar kake obveščevalne službe.

Javni tožilec je na včerajšnji obravnavi do potankosti obnovil vse glavne obrise afere, od zaslišavanja brigadista Pecija v zaporu v Pescari pa vse do objave spomenice s strani rimskega dnevnika. Zaslišani zaslišavanj so po mnenju Armatija dobesedno «romali» po raznih uradih Sisde in tudi rimskega sodišča, podkvestor Russomanno pa naj bi si že od vsega začetka prizadeval jih dobiti v roke. Armati je nato govoril o prijateljstvu med Russomannom in novinarjem Ismanom, ni pa znal razložiti zakaj naj bi podkvestor izročil notranjepolitičnemu uredniku «Messaggera» pomembne zapisnike Pecijeve spomenice. Vsekakor si po mnenju javnega tožilca zasluži strožjo kazen Silvano Russomanno, ki je visok funkcionar Sisde in bi moral zato ščititi vsakršno državno tajnost.

Zatem sta posegla prva zagovornika obeh glavnih obtožencev, ki sta po vrsti odbila vse obtožbe na račun Ismana in Russomanna. Novinarjev odvetnik je bil tudi mnenja, da je na procesu v nevarnosti svoboda tiska in demokratične informacije. Zagovornik funkcionarja Sisde pa je s svoje strani naglasil, da Russomanno ni imel razloga, da bi posredoval Ismanu tako pomembne zapisnike. Sodna obravnava bi morala končati danes s posegi zadnjih zagovornikov, razsodba pa bo morda znana že v večernih urah.

Po odkritju pomembnega skrivališča rdečih brigad pa se v Rimu in tudi v nekaterih mestih severne Italije nadaljuje velika protiteroristična akcija policije in karabinjerjev. V glavnem mestu so včeraj preiskovalci aretirali več oseb pod obtožbo sodelovanja v prevratniške namene in med temi je tudi nekaj takih, ki se niso nikoli javno ukvarjali s politično dejavnostjo. V tem trenutku je težko začrtati jasno sliko celotne preiskave, katere izhodišče je nedvomno odkritje baze rimskega voda rdečih brigad, v zvezi s katerim sta bili aretirani dve osebi. Ni znano če sta se aretirana Francesco Piccione in Enzo Bella proglasila za politična jetnika, saj o tem vlada med preiskovalci nepreditem molk.

Kljub vsemu pa kaže, da so tokrat policija in karabinjerji res zadali rimskemu vodu rdečih brigad hud udarec, kateremu je treba dodati še aretacije štirih morilcev odbornika dežele Kampanije Pina Amata. Vprašanje pa je, če so v past agentom padli pravi brigadisti ali pa njihovi «sodelavci», ki kot znano v večini primerov vodijo čisto normalno življenje in se ne ukvarjajo s politiko. Po mnenju «skesanega» prevratnika Pecija naj bi v sedanjem trenutku «v popolni sestavi» delovala le dva voda rdečih brigad, v Rimu in v Venetu. Aretacije pripadnikov rimskega voda te teroristične skupine pa bi torej predstavljale pomemben korak v splošnem boju proti prevratniškemu nasilju v državi.

Kar zadeva preiskavo o umoru Pina Amata v Neaplju, pa so prejšnjo noč karabinjerji aretirali štiri domnevne teroriste, ki naj bi sodelovali pri pripravi in izvedbi morilske zasede. Imen aretirancev niso sporočili, kar pomeni, da je preiskava še v polnem teku.

Iz uradnih krogov notranjega ministrstva se je včeraj tudi izvedelo, da so sile javnega reda samo v tem letu aretirale nad dvesto domnevnih pripadnikov terorističnih organizacij, med katerimi naj bi bilo nad osemdeset članov «rdečih brigad» in petdeset članov skupine «prima linea», ki je kot znano razvila svojo zločinsko dejavnost predvsem v severni Italiji. Prav včeraj so karabinjerji generala Dalla Chiese aretirali v Bergamu sedem domnevnih pripadnikov te prevratniške skupine, vesti o novih aretacijah pa spet prihajajo tudi iz Turina, kjer so v zadnjih desetih dneh aretirali pod obtožbo terorizma kar deset oseb. Tudi na Sardiniji, in sicer v Nuoru, so prejšnjo noč agenti Digosa aretirali mladeniča, domnevnega pripadnika terористične skupine, ki naj bi po mnenju preiskovalcev vzdrževala tesne stike z rdečimi brigadami.

RIM — Giovanni Giovannini je bil včeraj soglasno potrjen za predsednika vsedržavne zveze časopisnih založnikov za prihodnje triletje. Občni zbor založnikov je tudi izrazil v bistvu ugodno mnenje o novem besedilu vladnega zakonskega odloka o založniški dejavnosti.

Več kot 6 milijonov brezposelnih v EGS

BRUSELJ — Število prijavljenih brezposelnih v devetih državah EGS se je aprila zmanjšalo v primerjavi z marcem za skoraj 2 odstotka, je pa naraslo za več kot 5 odstotkov v zadnjem letu. Skupaj je v Evropski skupnosti kar 6 milijonov in 200 tisoč ljudi brez dela, kar pomeni skoraj 6 odstotkov aktivnega prebivalstva. Italija seveda v teh negativnih statistikah prednjači, saj je brezposelnega skoraj 8 odstotkov aktivnega prebivalstva, zlasti ženskega, čeprav se je brezposelnost v naši državi v enem letu povečala «samo» za 4,4 odstotka.

Velika Britanija zavlačuje bojkot proti Iranu

LONDON — Velika Britanija je ponovno odložila gospodarski bojkot proti Iranu. Kot sporoča «Foreign Office» bodo sankcije stopile v veljavo šele prihodnji četrtek in kot najavljeno ne bodo retroaktivne, kar pomeni, da britanska podjetja lahko sklepajo pogodbe z Iranom do četrtka.

Povsem razumljivo so ostale članice Evropske gospodarske skupnosti zaprepadene ob takem zadržanju britanske vlade. V Neaplju so že obšle Carterjeve diktate s sklepom, da bodo razdrli samo pogodbe, ki so bile sklenjene po zasedbi ameriškega veleposlaništva v Teheranu, a ne prejšnjih, ki so za EGS najvažnejše. Sedaj pa jih je London postavil pred izvršeno dejstvo, dokazal jim je, da so dobički važnejši od «atlantske solidarnosti».

V Bruslju so se zato že včeraj sestali pravni izvedenci EGS, ki proučujejo britansko pobudo. Po mnenju vseh pa je že prepozno, da bi lahko spreminjali neapeljski sklep o gospodarskih sankcijah, saj so jih medtem sprejeli tudi parlamenti posameznih članic.

Trditve evropskih gospodarskih krogov, da so sankcije proti Iranu nesmiselne, je torej britanska vlada marljivo upoštevala. Vse dosedanje analize namreč dokazujejo, da si bo lahko Iran kljub sankcijam s pomočjo posrednikov priskrbel zahodno blago. V takem položaju je formalni pristop neke države h Carterjevim pobudam brezpomemben.

PREGLED NALOG PRI URESNIČEVANJU ZUNANJE POLITIKE SFRJ

Pomembna vloga SR Slovenije pri razvijanju odnosov s sosedi

Izvršni svet SRS posebej poudaril prispevek narodnostnih skupnosti kot vezi prijateljstva med sosednimi državami Pomoč Slovenije Srbiji in Kosovu po nedavnem potresu

LJUBLJANA — Slovenski izvršni svet je na včerajšnji seji, vodil jo je predsednik dr. Anton Vratuša, obravnaval naloge Slovenije pri oblikovanju in uresničevanju ciljev jugoslovanske zunanje politike. Poudarili so, da že sam geografski položaj Slovenije daje poseben poudarek tej republiki pri razvijanju mednarodnega sodelovanja. Gre zlasti za pomembno vlogo Slovenije pri razvijanju odnosov s sosednimi državami. Slovenija še posebej lahko prispeva k uveljavitvi in razvijanju politike odprtih meja in obmejnega sodelovanja ter pri skupni jugoslovanski mednarodni dejavnosti, ki se nanaša na neoviran razvoj in pravice narodnih skupnosti v zamejstvu in narodnosti v Sloveniji ter na njihovo vlogo kot vezi prijateljstva med sosednimi državami in pokrajinami. Zaradi svoje gospodarske strukture je Slovenija visoko udeležena v mednarodni menjavi in ta njena udeležba znatno presega jugoslovansko povprečje. Razmeroma visoka stopnja industrializacije po eni strani in precejšnja odvisnost od uvoza surovin in reprodukcijskega materiala po drugi pa še povečujeta nujnost, da se širše vključuje v mednarodne gospodarske tokove. V srednjeročnem obdobju 1981-85 bo moral biti razvoj Slovenije usmerjen k še širšemu in bolj kvalitetnemu vključevanju v mednarodne gospodarske tokove in sicer tako, da bodo gospodarski stiki s tujino služili razvojni politiki Slovenije in Jugoslavije. Temeljna naloga je zatorej bistveno povečati izvoz, zagotoviti trajnejše izvozne dogovore ter uveljaviti višje in tehnološko zahtevnejše oblike gospodarskega sodelovanja s svetom.

Izvršni svet Slovenije je proučil tudi podatke o škodi nedavnega potresa v Srbiji in na Kosovem in sklenil, da bo iz republiškega proračuna nakazal milijon 500 tisoč dinarjev prizadetim občanom v Srbiji in milijon dinarjev na Kosovem. Pred dnevi je kot najnujnejšo pomoč Slovenija poslala na prizadeto območje 1.500 odej, Rdeči križ Slovenije pa 30 šotorov in 300 odej.

JURE PENGOV

«Financial Times» o varšavskem paktu

LONDON — Po pisanju uglednega «Financial Times» je med nedavnim vrhom varšavskega pakta v poljskem glavnem mestu afganistanska kriza razdvajala socialistični tabor. Sovjetsko vojaško intervencijo ni baje kritiziral samo Nicolae Ceausescu, temveč tudi drugi partijski voditelji, saj je že molk kritika. Kaže, da sta predvsem Poljska in Madžarska zaskrbljeni zaradi kalitve odnosov z zahodno Evropo, ki jih je povzročila afganistanska kriza. «Financial Times» podaja pri tem gospodarske težave posameznih držav, ki so glavni razlog za pomisleke sovjetskih zaveznikov, in poudarja, da bo morala Sovjetska zveza upoštevati taka stališča in temu primerno ukrepati.

Britanski gospodarski časopis ugotavlja, da je Sovjetska zveza do sedaj podprla vse poljske miroljubne pobude, saj tudi sama čuti, da ji afganistanski razplet ne koristi.

NEW DELHI — Zahodne tiskovne agencije poročajo o novih hudih neredih v Kabulu, ki so jih povzročile dekleta dveh kabulskih licejev. Po teh vesteh so varnosti organi ubili dve študentki, 60 pa so jih ranili. Isti viri poročajo tudi o sabotažnih akcijah proti sovjetski vojaški mehanizaciji.

ATENE — Grška vlada je včeraj sklenila, da bo dovolila odprtje urada palestinske osvobodilne organizacije v Atenah, kar je prvi korak k formalnemu priznanju PLO.

Spominska plaketa partizanov iz Vicenze dr. Antonu Vratuši

Predstavniki združenja italijanskih partizanov iz Vicenze, ki jih je vodil predsednik deželnega vodstva združenja Lino Betin so predali predsedniku slovenskega izvršnega sveta dr. Antonu Vratuši posebno spominsko plaketo, kot izraz priznanja za njegov prispevek k italijanskemu odporniškemu gibanju med II. svetovno vojno.

Potem ko je vzpostavil stike s partizani Vicenze je dr. Vratuša od septembra 1943 do konca vojne deloval kot predstavnik glavnega štaba narodnoosvobodilne vojske pri poveljstvu garibaldincev za severno Italijo, in kot predstavnik predsedstva Osvobodilne fronte ter CK KP Slovenije v komiteju za nacionalno osvoboditev, oziroma pri vodstvu KP Italije za severno Italijo. Na srečanju italijanskih partizanov in dr. Antona Vratuše so se spomnili na skupen boj proti fašizmu in poudarili prijateljstvo ter povezanost, skovano v oboroženem boju proti skupnemu sovražniku, kot neusahljiv vir mcči in vzpodbude v boju za socializem, mir in napredek na svetu.

Delegacijo Združenja italijanskih partizanov sta sprejela še predsednik Zveze združenj borcev Slovenije Janez Vipotnik in predsednik ljubljanske mestne skupščine Marjan Rožič.

J. P.

PRIZIVNI PROCES O POKOLU NA TRGU FONTANA

ODVETNIKI ZAHTEVAJO PRISOTNOST NA OBRAVNAVI FAŠISTA G. VENTURE

CATANZARO — Drugi dan prizivne sodne obravnave zaradi fašističnega pokola v Kmečki banki v Milanu je bil skoraj v celoti posvečen vprašanju odsotnosti na procesu fašista Giovannija Venture, ki je bil obsojen na dosmrtno ječo in je sedaj v zaporu v argentinskem glavnem mestu. Po mnenju Venturovih zagovornikov bi moral sodni zbor v Catanzaru prekiniti proces in zahtevati od zunanjega ministrstva, da naslovi argentinski vladi zahtevo po začasni izročitvi fašista, ki bi tako lahko prisostvoval sodni obravnavi. Po sklepni razsodbi pa naj bi Venturo zopet izročili Argentini, kjer mora še presedeti zaporno kazen zaradi ponaredbe potnega lista in ilegalnega vstopa v državo.

Sodni zbor bo o tej zahtevi odvetnikov fašista iz Castelfranca odločal morda že danes, malo verjetno pa je, da jo bo sprejel. Odvetnik prizadetih strank Azzariti Bova pa je zahteval združitev sodne obravnave proti generalu Malizii, bivšemu funkcionarju zloglasne obveščevalne službe SID s procesom o atentatu na Trgu Fontana. General Malizia se mora, kot je znano, v teh dneh, v Potenzi zagovarjati pred obtožbo lažnega pričevanja vedno v zvezi s procesom o pokolu v Milanu.

V Catanzaru sta medtem na zatožni klopi prisotna le Franco Freda in Guido Giannettini, ki prestajata zaporno kazen v posebnih zaporih v Traniju in v Nuoru. Nacist iz Padove se tudi na tem procesu obnaša zelo izzivalno do sodnega zbora in do odvetnikov, čeprav molči in se ne spušča v žolčne polemike z odvetniki in sodniki. Mogoče čaka na ugodnejši trenutek, ko se bo razprava živahneje razvijala. Sodni zbor bi moral že jutri odločati o zahtevi zagovornikov fašista Venture in odvetnika Azzaritija Bove.

Na sliki (telefoto AP): Franco Freda in Guido Giannettini med včerajšnjo sodno obravnavo v Catanzaru.

BEJRUT — Izrael je pripravljen na pogajanja o premirju z Libanonom, a postavlja dva nesprejemljiva pogoja. Pogajal se bo le z libanonskim generalštabom, nikoli pa ne bo pristal na umik proizraelskih enot libanonskega separatističnega majorja Hadada iz južnega Libanona.

PALERMO — Ob predstavitvi paviljona ENI časnikarjem pred današnjo uradno otvoritvijo 35. mediteranskega sejma, so visoki funkcionarji državnega petrolejskega podjetja napovedali, da se bo izkoriščanje naftnega ležišča «Nilde», ki so ga odkrili pod morjem v bližini Trapanija, začelo že to poletje.

Kredit ISVEIMER UKB iz Prištine

RIM — Podpredsednik finančnega zavoda ISVEIMER Luigi Ladaga je podpisal včeraj v Prištini, glavnem mestu avtonomne pokrajine Kosovo, pogodbo z Udruženo Kosovo banko, ki ji priznava kredit 15 milijonov dolarjev. Prištinski bančni zavod, ki vključuje sedem kosovskih bank in je pristojen za finansiranje razvojnih načrtov in za izvajanje vseh finančnih operacij s tujino, bo kreditno linijo izkoristil za nakup strojev in drugih investicijskih sredstev za jugoslovanska podjetja.

BANGKOK — Vlada Demokratične Kampučije trdi, da so njene sile osvobodile v zadnjem času precejšnje število vasi, da na njenem osvobojenem ozemlju živi milijon in 300 tisoč ljudi.

DVE LETI PO UMORU PREDSEDNIKA KD MORA

Andreotti in Cossiga včeraj pred komisijo

KPI ostro demantira izjave radikalca Sciascie o mednarodnih zvezah terorizma

RIM — Včeraj zjutraj se je začelo, v skrajno utišanem in najbolj tajnem vzdušju, zasedanje komisije Moro, ki so jo umestili z dveletno zamudo in po razburljivih dogodkih, kot je bil odstop, h kateremu je bil prisiljen socialistični voditelj Giacomo Mancini, že pri samem začetku pa se je pojavila nova «kriminalka». Med zasliševanjem bivšega predsednika vlade Andreottija naj bi radikalni poslanec (in znani pisatelj) Leonardo Sciascia omenil neko srečanje iz leta 1977 med njim, komunističnim senatorjem Guttusom in Enricom Berlinguerjem: med pogovorom naj bi tajnik KPI govoril o «tesni povezavi» med rdečimi brigadami in češkoslovaško vlado, povezujoč jo z izgonom treh čeških državljanov iz Italije iz tistih dni.

Vest se je kmalu razširila med časnikarji in se zdi, da sta jo dva člana komisije, ki raziskuje ozadje Morovega umora, potrdila. Zvečer je sledil oster demanti tiskovnega urada KPI, ki je zatrdil, da je «pooblaščen odločno zanikati izjave, ki jih pripisujejo poslancu Sciascii» in pojasnjuje, da je leta 1977 res prišlo do srečanja med Berlinguerjem, Sciascio in Guttusom, a da tajnik KPI sploh ni omenil mednarodnih povezav terorizma.

Kljub temu pa je dogodek ponovno razpihnil vse mogoče govorice in sumničenja, saj se o možnih zvezah rdečih brigad s tajnimi službami vzhodnoevropskih držav šušlja že nekaj let. Ravno parlamentarna preiskava o umoru demokrščanskega voditelja in njegove telesne straže bi morda bila priložnost za razčiščenje tudi domnevnih mednarodnih plati pojava političnega terorizma v Italiji. Toda minilo je mnogo časa, napoti je vojaška tajnost, pri političnih silah ni opaziti posebne vneme, tako da se razširja dvom, ali bo mogla komisija res pojasniti vsa ozadja žalostne afere.

Tak vtis je že včeraj potrdil potek zaslišavanja Giulia Andreottija (popoldne mu je sledil tedanji notranji minister in sedanji predsednik vlade Cossiga). Koliko se je moglo izvedeti je Andreotti le potrdil že vsem znane stvari, ki so že v zapisnikih. Podal je zgolj «notarsko» obnovo o 55 dneh Morovega ujetništva in je potrdil pravilnost izbrane linije zavračanja pogajanj s teroristi, z nekaterimi polemičnimi toni do Craxija in Morove družine. Zanikal je, da bi tedanji predsednik KD slutil nevarnost in zahteval blindiran avto in je zaključil z zatrjevanjem, da so storili vse kar je bilo mogoče, da bi mu rešili življenje.

Sodeč po teh vesteh ni velike verjetnosti, da bi mogla preiskava 20 poslancev in 20 senatorjev, ki sestavljajo komisijo, prodreti mnogo dlje. Morda bi mogla kaj več povedati Morova vdova ali skesani brigadist Patrizio Peci, in nekateri predlagajo, da ju komisija povabi na zaslišavanje.

P. P.

RIM — 25 obmejnih veterinarjev bo po vsem videzu zaustavilo uvoz vseh vrst blaga, ki je podvrženo zdravstveni kontroli, kot so živina, meso, mleko, ribe in drugi prehrambeni artikli. Če vlada ne bo sprejela njihovih zahtev glede novih in okrepljenih staležev se bo zastoj na mejah nadaljeval do prihodnjega četrtka.

Močan porast produktivnosti dela v Italiji

WASHINGTON — Po podatkih ministrstva za delo ZDA je med sedmimi najbolj industrializiranimi državami na svetu Italija beležila v letu 1979 največji vzpon produktivnosti dela. Italijanski delavci so lani proizvedli v eni uri dela za 8,7 odstotka več blaga in dobrin kot prejšnje leto, ko so bili prav tako prvi z narastkom produktivnosti 20,6 odstotka v primerjavi z 1978. Po porastu stroškov za posamezno delovno enoto pa je Italija bila lani druga z 10,9 odstotka, za Veliko Britanijo, kjer so narasli za 12,4 odstotka pri povečanju produktivnosti le na 2,2 odstotka.

TEL AVIV — Kljub protestom napredne svetovne javnosti, Združenih narodov in odporu krajevnega prebivalstva je Izrael pričel gradnjo šestih novih židovskih naselij na južnem delu zasedene Gaze.

Počastitev Titovega spomina v kongresu ZDA

WASHINGTON — Član predstavniškega doma ameriškega kongresa Georges Danielson, ki je bil član ameriške delegacije na pogrebu predsednika Tita, je rekel, da je s Titovo smrtjo človeštvo izgubilo zadnjega iz rodu velikanov svetovne zgodovine. V predstavniškem domu je govoril o pomembni vlogi predsednika Tita v zavezniški koaliciji v drugi svetovni vojni, ko so jugoslovanski osvobodilni odredi zadrževali na jugoslovanskem ozemlju nad pol milijona Hitlerjevih vojakov. 35 let po drugi svetovni vojni je Jugoslavija močna in svobodna država, je rekel Danielson in dodal, da ima zasluge za to predsednik Tito, ki je bil jugoslovanski politični voditelj ves čas po vojni. Danielson je še rekel, da je bil Balkan stoletja nemirno območje, toda po zaslugi politike predsednika Tita je postal območje miru. Jugoslavija pa je postala enotna država z močno industrijo in razvitim kmetijstvom. (dd)

Zaključeni partijski pogovori Grličkov-Aziz

BEOGRAD — Včeraj so bili sklepni jugoslovansko-iraški partijski pogovori. Član predsedstva SFRJ dr. Aleksandar Grličkov in član narodnega in območnega vodstva stranke Baas in podpredsednik iraške vlade Tarik Aziz sta izčrpno izmenjala mnenja o problemih in odnosih v gibanju neuvrščenosti, kot tudi o dejavnosti gibanja v sedanjih zapletenih mednarodnih razmerah. Posebno pozornost sta namenila idejno političnim vprašanjem, ki se pojavljajo v gibanju neuvrščenih zaradi vpliva različnih dejavnikov. Obe strani sta podčrtali pomembnost uveljavitve izvirnih načel politike neuvrščenosti kot političnega okvira, ki krepi gibanje ter zagotavlja neodvisnost in popolno uresničitev interesov vsake neuvrščene države. (dd)

PO DVAJSETLETNI JUŽNOKOREJSKI DIKTATURI

SEULSKI REŽIM ZABREDEL V SLEPO ULICO REPRESIJE

V Kwangjuju dosegli premirje - Letalonosilka ZDA «Coral Sea» izplula s Filipinov

SEUL — Po šestdnevnih krvavih spopadih med vojsko in demonstranti je v južnokorejskem mestu Kwangjuju včeraj dopoldne zavladal relativen mir. Prebivalstvo odstranjuje ruševine in čisti ulice, na katerih je po zadnjih podatkih izgubilo življenje 80 oseb.

Za sedaj je mesto še vedno v rokah skupine meščanov in študentov, ki zahtevajo demokratične reforme. Položaj pa se je popoldne kljub sinočnjemu premirju poslabšal in se lahko vsak trenutek spremeni v oborožen spopad. Elitnim odredkom južnokorejske vojske so se namreč včeraj pridružili tanki ki so stali okrog mesta nepreboden obroč. V predmestju Kwangjuja so ponovno odjeknili posamezni streli, kljub temu da je poveljnik izrednega stanja Li Hui Sung zagrozil, «da bodo postrelili vse oborožene civiliste». Mestnemu odboru, ki je včeraj izposloval premirje, je uspelo zbrati le del orožja, ki so ga demonstranti med nemiri prizadeli. Številne skupine nočejo predati orožja, saj ne zaupajo obljubam vojske. Mestnim predstavnikom so namreč sinoči obljubili, da se vojska ne bo maščevala, da bo zmagala med neredi aretirane osebe, da se bo opravičila za grobost in pristala na izplačilo odškodnine ranjencem in svojcem padlih. V Seulu pa so s pravo ihto zavrnili možnost prevelikih koncesij upornikom. Voditelju južnokorejske opozicije Kimu Deanu Jungu bodo sodili «zaradi prevratniške dejavnosti», prav tako bodo ostali v zaporih vsi predstavniki južnokorejske opozicije, general Čun Do - Hvan ostaja najpomembnejša osebnost v državi, kljub temu da demonstranti širom po Koreji zahtevajo njegov odstop.

Nad Kwangjujem neprestano letijo helikopterji, ki trosijo letake s pozivom prebivalstvu, naj odda orožje in se vrne na svoje domove. Otroci, ženske in starejše osebe že trumoma zapuščajo Kwangju, saj pred tanki in topništvom ne bi bili varni niti v svojih domovih.

Južnokorejski generalštabi se dobro zavedajo, da bi bila tudi v takem primeru naloga trd oreh za vojsko, ameriško poveljstvo pa jim je takoj priskočilo na pomoč, saj je dovolilo južnokorejskim enotam pod njenim poveljstvom, da priskočijo na pomoč pri vzpostavljanju «reda» v državi. Kwangju je namreč le najbolj eksploziven primer sedanjega nezadovoljstva južnokorejskega prebivalstva proti dvajsetletni diktaturi. Napetost pa ni nič manjša v drugih mestih, kjer je vojska gospodar položaja. Korejci so upali, da bo po umoru bivšega predsednika Parka Čunga Hija tudi konec njegove diktature, a so se ušteli. Vojska noče prepustiti položaja in odločno nasprotuje demokratizaciji v državi. Notranjo politično negotovost je skušala odpraviti s proglasitvijo izrednega stanja, z zapiranjem voditeljev opozicije, a si je s tem le zožila manevrski prostor. V zadnjih dneh se je politični krizi pridružila še gospodarska, da je ljudstvo na kraju s svojim potrpljenjem

Da je položaj izredno napet potrjuje zaskrbljenost washingtonskih krogov. Ameriško obrambno ministrstvo je nemudoma poslalo na Okinawo dve radarski letali, ki bosta neprestano nadzirali zračni prostor nad obema Korejama. Iz filipinskega oporišča Subic Bay pa je povsem nepričakovano izplula letalonosilka «Coral Sea». Washington že očitno grozi Severni Koreji, da bo z vsemi sredstvi branil Južno Korejo pred morebitnim napadom. Ob tem se samo po sebi zastavlja vprašanja, če je Washington voljan braniti seulski režim tudi pred domačim prebivalstvom ki je sito kratenja demokratičnih svoboščin pod pretvezo «obrambe pred komunistično nevarnostjo».

Drugi del procesa o ilegalnih stavah

MILAN — Na sedežu vsedržavne nogometne zveze se je včeraj pričel drugi del športnega procesa o ilegalnih nogometnih stavah. Obravnava zadeva tri tekme prve lige in sicer Bologna - Juventus, Bologna - Avellino in Lazio - Avellino ter tudi nogometno tekmo Milan - Napoli, ki je bila prekinjena v prvih minutah drugega dela igre zaradi megle.

Tudi tokrat je na zatožni klopi več zelo znanih nogometašev in voditeljev nogometnih klubov, med katerimi bi omenili predsednika in trenerja turinskega Juventusa, Bonipertija in Trapattonija. Z razliko od prvega dela športnega procesa je bila tokrat disciplinska komisija zelo hitra in je v večernim urah že izdala prvo razsodbo. Napadalec Napolija Damiani je bil namreč diskvalificiran za štiri mesece zaradi prikrivanja ilegalnih stav v zvezi s tekmo Milan - Napoli.

Na sliki (telefoto AP): Boniperti in Trapattoni zaskrbljeno sledita poteku športnega procesa.

Moskovska «Pravda» o pariškem srečanju komunističnih partij

MOSKVA — Kremelj je včeraj jasno povedal vsem komunističnim partijam, ki se niso udeležile pariškega srečanja, da morajo izbrati med podporo «politiki popuščanja napetosti ali pa proti njej». Ob tem problemu «ni tretje poti za predstavnike komunističnega in delavskega gibanja, za sile, ki resnično ljubijo mir».

Misel je včeraj napisala moskovska «Pravda», ki je poleg tega precej grobo povedala, da edino sovjetska in vzhodnoevropske partije vodijo resnično politiko popuščanja napetosti.

DEVINSKO-NABREŽINSKA SEKCIJA PSI PREDSTAVILA KANDIDATE IN PROGRAM

Treba je okrepiti levičarske uprave da se prepreči koalicija med KD in LpT

Danes predstavitev programa Slovenske skupnosti - Radikalci in volitve - Bordon in Jurij Vodopivec (Lista Frausin) v Miljah

Danes dopoldne bo Slovenska skupnost predstavila program za pokrajino in okoliške občinske svete. Na strankinem sedežu v Ul. Machiavelli se bodo zbrali kandidati, predstavniki vodstva pa bodo orisali glavne smernice programa, ki jih je izvršni odbor SSk sprejel z manjšimi popravki. Volilno zborovanje bodo danes imeli tudi socialdemokrati: v avditoriju bo ob 18.30 govoril posl. Nicolazzi. Jutri pa bo vzhodnokraška sekcija socialistične stranke priredila ljudski praznik; manifestacija bo v Prosvetnem domu na Opčinah in se bo začela ob 16. uri. Govorili bodo kandidati za pokrajinske volitve Gianfranco Carbone, Josip Pečenko ter Aljoša Volčič, predviden je tudi kulturni program, od 20. ure dalje pa bo za zabavo skrbel ansambel L. Furlana.

Volilni program in kandidate za občinske volitve je sinoči predstavila devinsko - nabrežinska sekcija socialistične stranke Italije. Poleg kandidatov so se manifestacije udeležili tudi sekcijski tajnik Edoardo Monterosa, kandidat za pokrajinske volitve v devinsko - nabrežinskem okrožju Carbone, ter dosedanja predstavnika PSI v občinskem svetu Vittorino Caldi in Srečko Colja, ki tudi tokrat ponovno kandidirata. Predvsem je bilo poudarjeno, da se PSI predstavlja na volilnem posvetovanju s pozitivno izkušnjo v levičarski upravi, v kateri je uresničila nekatere konkretne in zadovoljive rezultate. Zaradi tega se obrača na volivce v prepričanju, da ji bodo še nadalje zaupali svoj glas in v upanju, da bi se število njenih občinskih svetovalcev še povečalo. Kar pa se programa tiče, o katerem bomo podrobneje še spregovorili, ga je dosedanji občinski svetovalec Colja na sinočnjem zborovanju še izpopolnil z nekaterimi predlogi in poglobil nekatere aspekte posameznih postavk. Vsekakor pa je poudaril, da so volitve zelo važne predvsem zaradi enega dejstva: pokazale bodo, ali bo devinsko - nabrežinska občina lahko nadaljevala z demokratično upravo, ali pa bo prešla v take roke, ki so že pokazale, kakšni so njeni cilji in nameni.

Kandidat za pokrajinske volitve v devinsko - nabrežinskem okrožju Carbone pa se je predvsem zaustavil ob pomenu pokrajinskih volitev. Predvsem je poudaril, da ne gre na noben način podcenjevati rezultatov, ki jih je dosegla levičarska uprava na pokrajini v zadnjih treh letih, naredila je mnogo več, je poudaril, kot pa KD v prejšnjih upravah. Volitve pa so predvsem važne, ker predstavljajo nekakšen «test» ne samo za Listo za Trst, ampak za vse ostale politične sile. Zato ni naključje, če je LpT sprožila frontalen napad na pokrajino in na stranke, ki so jo upravljale. Njena namera je zelo jasna, je poudaril Carbone, saj je popolnoma jasno, da hoče zmanjšati volilno težo ostalih demokratičnih strank, da bi se nato povezala s KD ne samo na pokrajini, ampak tudi na tržaški in morda tudi na devinsko-nabrežinski občini. Orisal je nato stališče PSI do referendumov, ki jih predlagajo radikalci.

Dosedanji podžupan Vittorino Caldi pa je v glavnih obrisih podal obračun 5-letnega delovanja občinske uprave in se podrobneje zaustavil ob nekaterih programskih točkah. Med temi je poudaril, da se bodo morali socialisti na vseh ravneh prizadevati, da bi slovenska narodnostna skupnost v Italiji končno le dobila svoj zaščitni zakon ter da bi ji bile priznane vse pravice, na katere čaka že 35 let. Za dosego tega cilja — je ob zaključku zborovanja pribil Srečko Colja — pa je potrebna čim širša enotnost med Slovenci in Italijani.

Volilni shod je sinoči priredila tudi komunistična Lista Frausin na Marconijevem trgu v Miljah. Spregovorili so župan Willer Bordon, inž. Jurij Vodopivec, ki kandidira kot neodvisen na omenjeni listi, ter član centralnega komiteja KPI, bivši župan Modene in član izvršnega sveta združenja italijanskih občin (ANCI) Rubes Triva. Okrog govorniškega odra se je zbralo lepo število občanov, ki so tako izpričali zvestobo mesteca in občine sploh načelom, po katerih koalicija KPI - PSI demokratično upravlja njihov teritorij; to je načelom «upravljanja z ljudstvom».

Župan Bordon je nanizal temeljne probleme, s katerimi se ubada danes miljska skupnost — ladjedelnica Alto Adriatico, varnost v miljskem zalivu, neškodljiva industrializacija doline Oreha in turistični razmah obale — ter med drugim razgalil laži, natolcevanje ter izkrivljanja stvarnosti, ki so postala glavno orožje v rokah opozicije KD in PRI, združene v «sveto alianso» z «miljsko delegacijo Liste za Trst».

Inž. Vodopivec je prikazal pozitivne rezultate občinske politike zlasti v odnosu do slovenske narodnostne skupnosti (npr. uresničevanje Slovenskega šolskega centra) in poudaril, da računa Lista Frausin lahko tudi danes kot v preteklosti na podporo prav vseh slojev, ki tvorijo miljsko skupnost.

Rubes Triva je govoril predvsem o vsedržavni politični, pa tudi socialnogospodarski podobi in naglasil veliko važnost občin, pokrajin in dežel kot sredstev resnično demokratične decentralizacije oblasti: če bomo z glasovi dne 9. junija pripomogli občinam napredno usmeritev, je dejal, potem se nam ni bati, da bi se politična os v državi še bolj premaknila na desno.

V tej volilni kampanji se nedvomno čuti odsotnost radikalcev, ki ne bodo nastopili na junijskih volitvah. Odločitev strankinega vsedržavnega kongresa je povzročila negativno reakcijo predvsem pri tržaških radikalcih. Posebno kritičen in polemičen do takega sklepa je občinski svetovalec Ercolessi, ki meni, da je do tega prišlo iz edinega razloga, da ne bi radikalna stranka dobila večjega števila občinskih, pokrajinskih in deželnih svetovalcev, kot jih že ima, ker bi se s tem zmanjšala moč njenega vsedržavnega vodstva, oziroma Pannelle, ki skoraj nemoteno kuje politiko radikalcev v teh zadnjih letih.

Tržaški radikalci so tudi proti temu, da bi njihovi člani in simpatizerji oddali bele glasovnice, kakor poziva vsedržavno vodstvo in kakor se je že zgodilo na volitvah leta 1972; takrat so pozvali volivce, naj oddajo bele glasovnice iz protesta proti pravilniku televizijskih volilnih tribun, po katerem niso imeli pravice, da bi na njih nastopali tudi sami, ker niso imeli svojih predstavnikov v parlamentu. Sedaj pa jim je ta pravica zagotovljena kot drugim strankam, poleg tega pa razpolagajo tudi s široko mrežo lastnih informativnih medijev. Zaradi tega odločno nasprotujejo kampanji za bele glasovnice, ki so jo sprožili Pannella in drugi predstavniki stranke. Kaj bodo torej storili na upravnih volitvah, ko bomo poleg pokrajinskega sveta obnovili še svete okoliških občin? Kot nam je dejal sam Ercolessi, imajo tržaški radikalci dolžnost, da usmerijo svoje volivce in jim svetujejo, komu naj oddajo svoje glasove.

Glede pokrajinskih volitev svetujejo svojim članom in simpatizerjem, naj podprejo socialistično stranko, med kandidati pa Carboneja in Coslovicha. V nobenem primeru pa jim ne morejo svetovati, da bi glasovali za Listo za Trst, v vrstah katere se čim bolj uveljavljajo konservativne, desničarske in nacionalistične komponente. Drugačen je tudi njihov odnos do KPI: z zadovoljstvom jemljejo na znanje, da je KPI zavzela jasnejše stališče, seveda z zornega kota radikalcev, glede referenduma o prosti industrijski coni na Krasu. Za obnovitev miljskega občinskega sveta pa predlagajo, da bi njihovi somišljeniki podprli stranki, ki sestavljata sedanjo levičarsko upravo, to je Listo Frausin in socialistično stranko. Tudi v Miljah ne morejo v nobenem primeru podpreti krajevne Liste za Milje, nam je poudaril Ercolessi. V svojem kratkem življenju je namreč pokazala, da so njeni pogledi o številnih krajevnih problemih skoraj enaki onim, ki jih ima krščanska demokracija; radikalci pa se v nobenem primeru ne morejo zavzemati, da bi si KD tudi v tem kraju ustvarila svojo hegemonijo.

Danes se v Šempolaju nadaljuje praznik komunistične mladine, ki ga prireja krajevna sekcija FGCI - ZKMI Devin - Nabrežina. Ob 15. uri bo na sporedu tekmovanje v briškoli, ob 18. uri pa okrogla miza o problematiki mladine. Ob 19. uri bo nastopila baletna skupina športnega društva Mladina iz Križa, od 20.30 dalje pa bo prisotne zabaval ansambel Lojzeta Furlana.

Praznik se bo zaključil jutri.

VOLILNA ZBOROVANJA

Danes, 24. maja, bodo na sporedu naslednja volilna zborovanja:

PSI

Ob 19. uri na Trgu v Nabrežini.

KPI

Od 10. do 12. ure manifestacija v Ul. Pirano; ob 11. uri v Ul. Curiel in ob 11.30 pri Domju Ugo Poli; ob 17. uri na trgu pri Sv. Jakobu Selles in Pessato; od 16. do 19. ure na Trgu stare mitnice Geri; od 16. do 20. ure pred miljsko postajo javna manifestacija; od 18. do 22. ure na Trgu Cavana manifestacija s posl. Cuffarom in kandidati Montijem, Toderom in Mogorovichem; ob 18. uri v Šempolaju Spadaro, Vocci, Majda Terčon, Ivo Širca in Siconi; ob 18.20 v Škednju Visioli; ob 20. uri pri Koroščih Bordon in Viola; ob 20.30 v Borštu Perla Lusa.

● **Do sobote, 31. maja,** bo na sedežu sindikata CISL v Ul. S. Spiridione 7 delovala v uradnih urah za člane brezplačna posvetovalna služba za prijavo dohodkov - model 740.

DRUGE VESTI NA ZADNJI STRANI

NA VČERAJŠNJI SEJI DEŽELNEGA SVETA

Večina odobrila zakonski osnutek ki spreminja pravilnik uprave

Izvolili so tudi predstavnike v deželni komite za radio in televizijo - Izjava SSk - Naslednja seja bo šele 12. junija

Deželni svet in odbor sta se včeraj še zadnjič sestala pred junijskimi volitvami. Sedaj bo sledila skoraj enomesečna pavza, saj bo skupščina zasedala šele 12. junija, ko bi morala biti končno na dnevnem redu diskusija o globalni zaščiti slovenske narodnostne skupnosti v Italiji in o valorizaciji furlanskega jezika in kulture. Včeraj pa je deželni svet odobril kar tri zakonske osnutke in izvolil člane v posebno komisijo radiotelevizije in v deželni institut za informatiko.

Najprej je skupščina nadaljevala razpravo o spremembah v pravilniku deželne uprave. Razprava je bila dokaj živahna in ostra, saj so sklepu odbora, da ustanovi novo odborniško mesto za vprašanja obnove po potresu v Furlaniji oporekale skoraj vse politične sile opozicije, razen predstavnikov LpT, ki so tokrat sklenili zavezništvo s krščanskimi demokrati, čeprav je to stranka, ki se je melonarji najraje lotevajo in ne štedijo z napadi proti njej. Po replikah deželnega odbornika za finance Zanfagninija, ki je še enkrat potrdil veljavnost zakona za restrukturacijo raznih deželnih uradov in drugih predstavnikov strank, ki so zastopane v deželnem svetu, je sledilo glasovanje. Zakonski osnutek so odobrili z 31 glasovi proti 18, zanj so glasovali predstavniki večine in LpT, proti pa vse ostale stranke, tudi SSk. Sledilo je glasovanje o zakonskih osnutkih, ki zadevata podporo javnim avtobusnim podjetjem (zanj so glasovali vsi svetovalci, razen predstavnika LpT Pellisa, ki je še enkrat dokazal veliko nesoglasje znotraj te grupacije) in sprejem v stalež določenega števila osebja, pri čemer je prišlo pri drugem členu zakonskega osnutka tudi do razkola znotraj same deželne večine, saj so socialisti skupaj z drugimi silami opozicije glasovali proti, KD pa za člen. Kljub temu, da je bil popravek drugega člena zavrnjen, pa je bil zakon v celoti sprejet.

Skupščina je nato izvolila tudi predstavnika v upravni svet deželnega urada za informacijo (Spaccini in Giuricin) ter predstavnike v deželni komite za radio in televizijo. Izvoljeni so bili Ivan Bratina, Marija Terpin, Jurij Slama, Saudi, Lusa, Rovatti, Burelli, Negrelli in Verzotto. S tem v zvezi je deželno tajništvo SSk dalo izjavo, v katerem izraža svoje zadovoljstvo, da je bil v deželni komite za radio in televizijo «izvoljen Marjan Terpin, goriški pokrajinski tajnik SSk. Slovenska skupnost se obvezuje, da bo po svojem predstavniku zastopala pravice, pričakovanja in želje celotnega slovenskega prebivalstva. Poseben trud bo posvečen objektivnemu oddajanju radijske postaje in čimprejšnji ustanovitvi televizijskih oddaj v slovenskem jeziku na celotnem področju dežele Furlanije - Julijske krajine».

S SOSEDNIMI OBMOČJI SFR JUGOSLAVIJE

Blagovna menjava do konca aprila narastla na 27,8 milijarde lir

Po tržaškem in goriškem avtonomnem računu za 7,9 milijarde lir več prometa kakor lani - Izvoz iz Jugoslavije večji od prometa v nasprotni smeri

Blagovna menjava med Trstom in sosednimi obmejnimi območji SR Slovenije in SR Hrvatske je tudi v prvih štirih mesecih letošnjega leta močno napredovala. Po vplačilih in izplačilih z avtonomnih računov za Tržaško in Goriško je namreč vrednost izmenjanega blaga do konca aprila dosegla 27,8 milijard lir (od tega 20,1 milijarde na tržaškem in 6,9 milijarde na goriškem računu), medtem ko je v ustreznem razdobju lanskega leta znašala 19,9 milijarde (od tega 15,2 milijarde na tržaškem in 4,7 milijarde na goriškem računu).

Promet po avtonomnih računih je bil letos znatno večji v smeri iz Jugoslavije proti Trstu oziroma proti Gorici kakor pa v nasprotni smeri. Jugoslovanski izvoz je namreč po tržaškem računu dosegel skoraj 13 milijard lir, izvoz s Tržaškega v Jugoslavijo pa le nekaj nad 8 milijard. Podobno je bilo tudi na Goriškem, kjer je izvoz dosegel 4,6, promet v nasprotni smeri pa 2,3 milijarde lir.

S Tržaškega smo v prvih mesecih izvozili na sosedna obmejna območja predvsem razne stroje, tehnične naprave in aparature. Najvažnejše izvozne postavke so bile naslednje: električni stroji 2,7 milijarde, proizvodi kemične industrije 1,6 milijarde, umetne smole in plastika 985 milijonov, tekstilne surovine in izdelki 638 milijonov, kovine in kovinski izdelki 548 milijonov, itd. S sosednih območij pa smo do konca aprila uvozili predvsem živino in meso v skupni vrednosti 6,2 milijarde lir, druge važne postavke pa so bile še žagan in rezan les (1,7 milijarde), kovine in rude (1,3 milijarde), tekstil in predivo (949 milijonov), športni rekviziti (736 milijonov), avtomobilski deli in gume (536 milijonov) itd.

Na Goriško pa smo s sosednih jugoslovanskih območij uvozili predvsem konje (1,9 milijarde), les (1,2 milijarde), ter manjše količine drugega blaga, med katerim so prevladovali papir, embalaža, meso, drva za kurjavo, gobe, aluminij, kisla voda, obutev in tehnični predmeti. V nasprotno smer pa so goriška podjetja dobavila predvsem razne nadomestne dele v skupni vrednosti 1,3 milijarde, ter večje količine tkanin, strojev, polietilena, barv in lakov, gospodinjskih naprav, jekla, avtomobilskih gum itd.

Pretekli četrtek je poslanska zbornica v Rimu odobrila zakonski načrt, ki vnaša vrsto sprememb v blagovne spiske in kontingente, ki so predmet izmenjave med obmejnimi območji Italije in Jugoslavije po tržaškem in goriškem avtonomnem računu. Nove spremembe se nanašajo na nekatere dodatne postavke in na razširitev dosedanjih kontingentov, tako da so tržaška in goriška podjetja, ki se ukvarjajo s poslovanjem po obmejnih sporazumih, prepričana, da se bo blagovna menjava s sosednimi območji v prihodnje še znatno povečala. Po mnenju nekaterih naj bi izboljšave omogočile večji promet za okrog 10 milijard lir v vsaki smeri, kar pomeni, da bo skupna vrednost blagovne menjave po avtonomnih računih v razmeroma kratkem času lahko dosegla letno višino okrog 100 milijard lir, to pa predstavlja že znaten delež v okviru splošne blagovne izmenjave med Italijo in Jugoslavijo.

Danes v Lonjerju otvoritev razstave domačih vin

V Lonjerju bodo danes otvorili tretjo razstavo domačih vin, ki jo že trije leto zaporedoma prireja ŠD Adria in KD Lonjer Katinara. Letošnje razstave, ki se bo pričela ob 16. uri in nadaljevala tudi jutri ves dan, se bo udeležilo štirinajst lonjerskih in katinarskih vinogradnikov, ki bodo razstavljali vzorce domačih belih in črnih vin. Posebna komisija, ki so jo sestavljali strokovnjaki, ki jih je imenovala Kmečka zveza, in pa domači kmetovalci, je sinoči ocenila vzorce razstavljenih vin, rezultate pa bo objavila danes popoldne, nakar bodo prvi trije za vsako sorto vina nagrajeni jutri popoldne.

Letošnja razstava vin se je nekoliko razširila, organizatorja pa sta smatrala za potrebno, da v razstavo vključita tudi kulturne in športne manifestacije ter seveda zabavo. Tako bo drevi ob 20.30 nastopil v Lonjerju moški pevski zbor Vesna iz Križa pod vodstvom Frančka Žerjava, nakar bo na sporedu tudi prosta zabava s plesom.

Jutri zjutraj, po odprtju kioskov se bodo pričele priprave za kolesarsko dirko cikloamaterjev za tradicionalni «14. pokal Lonjerja», katere start bo ob 14. uri. Okrog 17. ure bo nagrajevanje zmagovalcev na razstavi vin in pa zmagovalcev dirke, prisotne pa bo od 19. ure dalje zabaval orkester Pomlad iz Ricmanj.

R. Pečar

Začudenje zaradi obtožb proti slovenskim mladincem

Pokrajinsko tajništvo SSk je izrazilo začudenje ob vesti, da je bila skupina mladincev postavljena na zatožno klop tržaške preture zaradi udeležbe pri lepljenju plakatov ob smrti predsednika SFRJ Tita.

«V zvezi s tem se sprašujemo, pravi tiskovno poročilo SSk, na osnovi kakšne obtožnice so pristojne oblasti zahtevale sodni postopek proti omenjenim slovenskim mladeničem, saj je splošno znano, da najrazličnejše skupine lepijo plakate po mestnih ulicah ob vseh mogočih priložnostih, ne da bi jih kdo zaradi tega preganjal.

Zato pričakujemo, da bo sodna oblast zadevo arhivirala kot brezpredmetno; drugače si bo slovenska javnost razlagala, da gre za dvojno mero postopanja oblasti.

Na vsak način je Slovenska skupnost pripravljena nuditi prizadetim mladincem pravno pomoč, če bo to potrebno.» je še rečeno v komunikeju SSk.

NA POBUDO ISDEE

Posvet o blagovnem prometu po cesti med Italijo in Madžarsko

Na pobudo Inštituta za študij in preučevanje Vzhodne Evrope ISDEE bo v torek ob 17.30 v konferenčni dvorani deželnega odborništva za industrijo v Ul. Trento 2 posebej posvet o prevozu blaga po cesti med Madžarsko in Italijo oziroma Trstom. Posveta se bodo udeležili madžarski in italijanski strokovnjaki. Uvodno poročilo bo podal glavni ravnatelj podjetja «Hungarocamion» dr. G. Mezei. Posamezne posege bodo sproti prevajali v italijanščino oziroma madžarščino.

Lepo priznanje tovarni VM

Tržaška tovarna dizelskih motorjev Stabilimenti meccanici VM je dobila ekskluzivo za prodajo proizvodov milanske tovarne Isotta Fraschini in bolonjske tovarne Ducati na vsem svetovnem tržišču. Obrat VM naj bi seveda tudi še okrepil lastno proizvodnjo. V tukajšnjih gospodarskih krogih menijo, da utegne to dokaj prispevati k poizkusom za ponovni zagon gospodarskih dejavnosti v naši pokrajini.

SINOČI V KULTURNEM DOMU

Prekinjena predstava Mrožkovega «Tanga»

Sinočnja premierska predstava Mrožkovega «Tanga» v Slovenskem stalnem gledališču ni prišla do konca. Med igro, ki jo je občinstvo spremljalo z veliko pozornostjo, je Liviju Bogatcu, enemu od glavnih igralcev, postalo nenadoma slabo zaradi srčnega napada. Po nasvetu zdravnikov je vodstvo SSG predstavo prekinilo in po krajšem presledku odpovedalo. Prav tako je odpovedana današnja predstava.

Liviju Bogatcu, odličnemu članu našega gledališkega kolektiva, želimo, tudi v imenu vsega občinstva, hitrega okrevanja, da bo spet lahko s svojo igralsko umetnostjo bogatil naše kulturno življenje.

PD PRIMOREC
TREBČE

Pesem ne pozna meja

JUTRI, 25. MAJA 1980, OB 16. URI v Ljudskem domu v Trebčah

Sodelujejo zbori iz zamejstva, Slovenije in Koroške.

Danes, 24., in jutri, 25. maja, bo na sporedu

PLES

z ansamblom SUPERGROUP

Delovali bodo dobro založeni kioski z domačim vinom.

OBISK GOSPODARSKEGA ODPOSLANSTVA IZ ČSSR

Prizadevanja za večji tranzit češkega blaga čez našo luko

Delegacija, ki jo je vodil pomočnik ministra za zunanjo trgovino František Mares, se je sestala s predstavniki trgovinske zbornice in luške ustanove

Včeraj se je mudilo v našem mestu gospodarsko odposlanstvo iz Češkoslovaške, ki ga je vodil pomočnik ministra za zunanjo trgovino František Mares in ki so ga sestavljali še tajnik na ministrstvu za promet Peter Pausa, glavni ravnatelj praškega uvozno izvoznega podjetja «Cechnofracht» Oldriech Novy in svetovalec C. Adamek. Odposlanstvo sta spremljala trgovinski ataše na češkoslovaški ambasadi v Rimu Tomaž Vaček in prvi tajnik ambasade v Milanu František Borsky.

Gostje iz Češkoslovaške, ki so bili pred tem na obisku v Kopru in ki so včeraj popoldne nadaljevali pot v Benetke, so se najprej sestali s predstavniki trgovinske zbornice in tržaških poslovnih krogov, nato pa so si ogledali tržaško pristanišče. Sestanka na trgovinski zbornici so se udeležili glavni tajnik ustanove dr. S. Maurel, predsednik združenja špediterjev Marzari, ravnatelj «Friulgiulie» Geppi in operaterji Audoly, Bole, Isoardi, Petrucco, Valta in Sandalj. Razgovor je zajel vprašanja, ki zadevajo tranzit češkoslovaškega blaga čez tržaško pristanišče, pri čemer je prišla do izraza obojestranska pripravljenost na povečanje tega tranzita v prihodnje.

Na sedežu Neodvisne ustanove za tržaško pristanišče pa so goste sprejeli predsednik Zanetti, glavni ravnatelj Colautti in odgovorni za promet z zaledem Fonda. Predstavniki pristanišča so orisali Čehom sedanje zmogljivosti naših pomorskih struktur in načrte za njihovo okrepitev in posodobitev. Po krajšem ogledu pristaniških naprav, je odposlanstvo kakor rečeno odpotovalo iz Trsta, namenjeno v Benetke.

Neofašisti izzivali pri Sv. Jakobu

Na šentjakobskem trgu je bil sinoči volilni shod neofašistov. Spregovorili so deželni svetovalec MSI Morelli, pokrajinski tajnik tega gibanja Giacomelli ter kolovodja mladinske organizacije misovcev Fronte della gioventù Grilz. Po shodu so škvadristi izzivali Šentjakobčane s fašističnim pozdravom in žaljivimi gesli, kar je izzvalo reakcijo in aktivist KPI je bil pri tem lažje ranjen. Policisti in karabinjerji so nato fašiste razgnali ter jim zaplenili črno-rdečo zastavo FdG.

Nesreča na delu

V popoldanskih urah je na delu doživel lažjo nesrečo 53-letni Bruno Elino, uslužbenec SITE, bivajoč na Trgu Perugino 6. Elino, ki je prišel v glavno bolnico z zasebnim prevoznim sredstvom, je izjavil, da se je poškodoval, medtem ko je na Trgu Verdi s strojem rezal železen pokrov odtočnega omrežja.

Zdravniki so ugotovili poškodbo nohta na roki, zaradi katere bo moral počivati deset dni.

Ob poimenovanju šentjakobske osnovne šole po mladinskem pisatelju in učitelju

JOSIPU RIBIČIČU

vabimo vse prijatelje slovenske šole na slavnost, ki bo jutri, 25. maja, ob 16. uri v šolskih prostorih v Ul. Frausin 12. Od 26. do 31. 5. bo odprta razstava od 9. do 12. in od 16. do 19. ure. 1. junija pa bo odprta od 9. do 13. ure.

Pripravljalni odbor

Danes se poročita

ASTRID LUDVIK
in
GERMANO PELASCHIAR

Mnogo sreče v novem življenju jima želi
mladina od Domja in s Krmenke

SPD «I. Gruden» - Nabrežina

V ponedeljek, 26. maja 1980, bo ob 20.30 v društveni dvorani

prof. NADA PERTOT

predstavila svojo antologijo

OD ANTIKE DO DANES

Vljudno vabljeni!

ODSEK GLASBENE VZGOJE
PD Kraški dom

prireja

zaključni nastop gojencev

jutri, 25. maja, ob 17. uri v domu Albina Bubniča v REPNU

Vabljeni!

OSNOVNA ŠOLA KAREL ŠIROK V TRSTU
Ul. Donadoni

vabi na

zaključno šolsko prireditev, posvečeno 35. obletnici osvoboditve

ki bo danes, 24. maja ob 18.30 v mali dvorani Kulturnega doma v Trstu

Amaterski oder «JAKA ŠTOKA»
Prosek - Kontovel

priredi v nedeljo, 25. maja, ob 19. uri v Kulturnem domu na Proseku

veseloigro v 3 dejanjih

GOSPOD EVSTAHIJ S PROSEKA

Glasba: Aleksander Vodopivec
Sodeluje glasbeni ansambel
«Bela packa»

Vabljeni!

Včeraj - danes

Danes, SOBOTA, 23. maja
ŽELJKO

Sonce vzide ob 5.24 in zatone ob 20.39 — Dolžina dneva 15.15 — Luna vzide ob 15.07 in zatone ob 3.07

Jutri, NEDELJA, 24. maja
CVETKA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 18,2 stopinje, najnižja 14,5, ob 18. uri 17,2 stopinje, zračni tlak 1011,5 mb ustaljen, veter 20 km severovzhodnik s sunki 28 km na uro, vlaga 43-odstotna, nebo pooblačeno, morje razgibano, temperatura morja 12,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Jasna Tuta, Francesca Callegari, Jessica Nelli, Elisa Cociancich, Eleonora Mele.

UMRLI SO: 72-letni Secondo Montanari, 41-letni Eligio Kosanc, 81-letna Teresa Piacente vd. Attini, 49-letni Demetrio Micali, 79-letni Antonio Kosmerlj, 67-letni Giovanni Daversa, 84-letni Ottavio Capellari, 39-letna Claudia Collarich por. Flego, 88-letna Carolina Scarabelli, 92-letna Angela Brancovich vd. Busechian.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 21 do 8. ure tel. 732627; predpraznična od 14 do 21. ure in praznična od 8. do 20. ure tel. 68441.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)

Largo Piave 2, Trg Borsa 12, Miramarski drev. 117, Ul. Combi 19 **(od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)** Trg Ospedale 8, Ul. dell'Istria 35.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)

Trg Ospedale 8, Ul. dell'Istria 35.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Opčine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141; Božje polje, Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Sesljan: tel. 209-197; Žavlje: tel. 213-137; **Milje: tel. 271-124.**

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom

SLAWOMIR MROŽEK

TANGO

dramsko delo v treh dejanjih

Prevod	**Uroš Kraigher**
Dramaturg	**Taras Kermauner**
Scena	**Klavdij Palčič**
Kostumi	**Marija Vidau**
Koreografija	**Janez Mejač**
Režija	**FRANCI KRIŽAJ**

DANAŠNJA PREDSTAVA ODPADE

Jutri, 25. maja, ob 16. uri ABONMA RED C in G - prva nedelja po premieri in popoldanska predstava na dan praznika

Zaradi združitve abonmajev C in G prosimo abonente, da si posebej rezervirajo sedeže pri blagajni Kulturnega doma (tel. 73-42-65) danes od 10. do 12. ure ter jutri, eno uro pred pričetkom predstave.

GLASBENA MATICA TRST

Šola Glasbene matice Trst

V ponedeljek, 26. maja, ob ob 20.30 v mali dvorani Kulturnega doma

DRUGA ZAKLJUČNA AKADEMIJA

nastopajo gojenci in otroška pevska zbora Glasbene matice pod vodstvom
prof. KRIŽMANČIČEVE

Vabljeni!

PD LONJER - KATINARA
ŠD ADRIA

III. RAZSTAVA VIN

danes, 24., in jutri, 25. maja, v Lonjerju

Razna obvestila

Svetoivanska sekcija Slovenske skupnosti priredi jutri, v nedeljo, 25. maja, ob 17. uri v Marijinem domu v Trstu, Ul. Brandesia 25, srečanje z dr. Zorkom Harejem. Sodelujeta mešani pevski zbor Marij Kogoj in harmonikar Ivan Milič. Sledi družabnost.

Sekcija PSI Vzhodni Kras prireja v nedeljo, 25. maja, ob 16. uri v Prosvetnem domu na Opčinah «Ljudski praznik» s kulturnim in športnim programom in priložnostnimi govori. Od 20. ure dalje ples z ansamblom «Furlan». Preskrbljeno bo za jedačo in pijačo.

Sekcija KPI iz Križa prireja 21. avgusta 1980 izlet z letalom v Moskvo in Leningrad. Vpisovanje vsako nedeljo od 11. do 12. ure v Ljudskem domu v Križu. Za vse informacije telefonirati med 13. in 14. uro na tel. 220-213.

Sekcija KPI J. Verginella Križ sporoča, da bo danes zbiranje podpisov za reformo zavoda INPS.

Sekcija ZKMI Devin - Nabrežina prireja danes, 24. in 25. maja, praznik mladine v Šempolaju.

Sindikat slovenske šole, tajništvo Trst, sklicuje za ponedeljek, 26. maja, redno sejo odbora ob 15.30. Na dnevnem redu je obravnavanje delovne pogodbe konfederalnih, seminar za šolnike in razno. Prosimo polnoštevilno udeležbo.

Uprava občine Dolina sporoča, da bo za krajšo dobo prišlo do zastoja smetarske službe iz tehničnih razlogov. Zato vabi občane, naj skušajo omejiti odlaganje smeti.

Didaktična ravnateljstva sporočajo, da bo trajalo vpisovanje v državne vrtce do 27. maja. Za nove vpise je treba izpolniti prijavnico in jo predložiti skupaj z rojstnim listom in potrdilom o cepljenju. Prijavnice dobite v vrtcu ali na ravnateljstvu.

Dne 8. junija 1980 priredi osnovna šola Karel Širok tradicionalni piknik v Živčevi dolini. Vabljeni so vsi iz bivše Donadoni. Obvezna prijava na tel. št. 724-131 do 26. maja 1980.

Gledališča

SSG

Slovensko stalno gledališče v Trstu. Gostovanje s predstavo Johna Syngea «Vražji fant zahodne strani». V ponedeljek, 26. maja 1980, ob 20. uri v Kobaridu; v torek, 27. maja, ob 20. uri v Cerknem; v sredo, 28. maja, ob 20. uri v Ajdovščini.

Koncerti

Danes ob 18. uri v gledališču Verdi ponovitev koncerta Verdijevega orkestra pod vodstvom Pinchasa Steinberga. Na sporedu Mozart in Strauss.

Kino

Aldebaran 17.00—22.00 «Tracks — lunghi binari di follia». D. Hopper, T. Power.
Nazionale 15.30—22.00 «Porno take off». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Ariston 17.00 «Schiava d'amore». Barvni film.
Ritz 16.00 «Il ladrone». E. Montesano.
Eden 18.00 «Un uomo da marciapiede». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Excelsior 17.00 «Il detectiv con la faccia di Bogard». Barvni film za vsakogar.
Grattacielo 17.00 «Bancario precario». P. Villaggio, C. Spaak.
Fenice 16.30 «Fuga dall'inferno». Barvni film za vsakogar.
Mignon 16.30—22.00 «Scusi dov'è il west». Barvni film.
Filodrammatico 15.30—22.00 «Quello strano desiderio». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Cristallo 17.30 «Il cavaliere elettrico» J. Fonda, R. Redfort.
Moderno 16.30 «Galactica, l'attacco dei Cylon». Barvni film.
Aurora 17.00—21.45 «1941, allarme a Hollywood».
Capitol 16.30 «Kramer contro Kramer». Barvni film.
Vittorio Veneto 16.30 «Aragosta a colazione». E. Montesano.
Volta (Milje) 17.00 «La vendetta della Pantera Rosa». Peter Sellers. Zabavni barvni film

Razstave

Danes dopoldne ob 11.30 bodo v **galeriji Centro Barbacan** na Trgu Barbacan 4 odprli razstavo z naslovom «Marija Terezija v delih Friderika de Reva Giordani».

V umetnostni galeriji tržaške pokrajine na Trgu Vittorio Veneto 4 razstavljata Tullio Altan in Renato Calligaro. Razstava bo trajala do 31. maja.

V galeriji Planetario so odprli razstavo del slikarja Vasarelyja.

Šolske vesti

Osnovna šola Primož Trubar iz **Bazovice** bo odprla jutri, v nedeljo, 25. t.m., od 9. do 12. in od 16. do 20. ure razstavo risb in ročnih del. Uradno odprtje razstave bo ob 16. uri z recitacijami.

Osnovna šola Prosek vabi na zaključno šolsko prireditev, ki bo danes, 24. maja, ob 20.30 v Kulturnem domu na Proseku. Razstava bo drevi, od 16. do 20. ure in jutri, od 9. do 13. ure in od 16. ure dalje v šolskih prostorih.

V osnovni šoli v Devinu bo odprta razstava ročnih del in risb v jutri, 25. maja, od 10. do 13. ure. Zaključna šolska prireditev bo istega dne ob 11. uri.

Srednja šola Igo Gruden v Nabrežini vabi na šolsko prireditev, ki bo jutri, 25. maja, ob 17. uri v občinski telovadnici v Nabrežini.

Upravni odbor občinskega vrtca v Miljah sporoča, da bo vpisovanje otrok v slovenski oddelek za naslednje šolsko leto do 27. maja v prostorih vrtca, Ul. D'Annunzio 62, ali na občini (soba št. 8) od 9. do 11. ure.

Prispevki

Namesto cvetja na grob Zofije Švagelj darujejo Švagelj - Ozbič Antonija, Turk - Strajn Angela, Gasparri - Degano Olga in Ukmar - Pilat Regina 20.000 lir za Skupnost društva Opčine.

Ob 26. obletnici smrti Željka Milkoviča darujeta sestra Sonja in teta Kristina 10.000 lir za Sklad Albina Bubniča.

SKGZ izreka članu glavnega odbora Marinu Vertovcu globoko sožalje ob izgubi dragega očeta.

Slovenski raziskovalni inštitut izraža svojemu članu Marinu Vertovcu in njegovi družini najglobље sožalje ob izgubi očeta.

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil

JOSIP VERTOVEC

ravnatelj računovodskega oddelka videmske prefekture v pokoju in vitez republike

Pogreb bo danes, 24. maja, ob 9. uri iz mrtvašnice videmske bolnišnice v cerkev Carmine.

Žalujoči: žena Marija, sin Marino z ženo Gracijo ter vnuček Marko-Dimitrij

Videm, Ljubljana, Velenje, Zagreb, Rogaška Slatina, 24. 5. 1980

POGOVOR Z ŽUPANOM MILJSKE OBČINE

Willer Bordon: Proti vsakršnemu nevarnemu povratku k preteklosti

Kateri so bili glavni dosežki miljske občinske uprave v mandatni dobi, ki se izteka?

Njihov seznam je zelo dolg, preveč za prostor, ki ste mi ga odmerili, zato se bom omejil le na nekatere primere. V prvi vrsti je treba reči, da smo leta 1977 odobrili razvojni načrt, ki so ga opozicijske sile označile kot «faraonskega in dosela neuresničljivega»; no, danes lahko rečemo, da ga nismo le v celoti uresničili, ampak celo, da smo ga mestoma tudi prekosili. Vzemimo primer šolske vzgoje: v Miljah obiskuje otroške vrtce 100 odstotkov vseh otrok od 3. do 6. leta starosti, že 7 let deluje občinski poletni center, v katerega je lansko poletje zahajalo kar 240 otrok; nad 500 dijakov in dijakinj nižje srednje šole se okorišča šolske menze; 43 od sto osnovnošolcev je vokvirjenih v celodnevni pouk. Stanovanjska politika: v Miljah živi 20 odstotkov občanov ali okrog 1100 družin v stanovanjih, ki so last javne uprave; lani smo sprožili velikopotezno operacijo z najemom 24 stanovanj za žrtve potresnega izgona in ta izredni poseg nameravamo še nadaljevati z nakupom stanovanj v zgodovinskem središču mesteca in z njihovo preureditvijo. Na področju javnih del naj omenim pomembne pobude, ki zadevajo javno razsvetljavo, popolno obnovitev cestišč v zgodovinskem centru, vodovod, izredna vzdrževalna dela na šolskih poslopjih, pridobitev novih zelenih površin z ureditvijo parkov in tako naprej. Vse to je stalo okoraj 4 milijarde lir.

Kakšne probleme upravne narave še imate in kako se jih namerate lotiti v prihodnje?

V Miljah se ubadamo s štirimi velikimi problemi, ki so po našem mnenju važnosti ne le za nadaljnji razvoj Milj, temveč tudi za vso pokrajino: finančna ozdravitev in razvoj ladjedelnice Alto Adriatico; industrializacija doline Oreha brez hudih onesnažitve; izgotovitev študij o varnosti industrijskih dejavnosti v Miljskem zalivu s posebnim ozirom na naftni terminal; turistični razvoj miljskega, še zlasti pa področij bivše ladjedelnice Sv. Roka in Lazareta. Poleg teh so še drugi problemi izrazitejše upravne narave, tako na primer potreba po čimprejšnji dovršitvi socialnih centrov pri Žavljah in v središču Milj, po izgotovitvi načrta o okrepitvi javne razsvetljave, po splošni reviziji kanalizacije ter po ohranitvi in po možnosti še nadaljnji raztegnitvi že itak dokaj kakovostnih socialnih storitev, katerim se je v zadnjem času pridružila še družinska posvetovalnica.

Kako ocenjujete sedanji politični položaj v občini in kakšni so odnosi med političnimi silami?

Za današnji politični položaj v občini je značilen odnos jasnega nasprotstva med nekaterimi strankami opozicije na eni ter občinsko upravo na drugi strani; v tem nasprotstvu prednjačijo KD, PRI in miljska delegacija Liste za Trst, ki so se združili v nekakno «sveto alianso», da bi spravili s tečajev našo upravo z izkrivljanjem stvarnosti (deloma je do takšnih primerov izkrivljanja že prišlo, kot sem že dovolj bogato dokazal na sodišču). Kljub temu se mi še naprej obračamo tudi na tiste, ki se v dobri veri spoznavajo v omenjenih političnih skupinah. Pravimo samo to, da mora sleherna sodba sloneti na dejstvih, ne pa na umazanih izmišljotinah. Naš namen je tudi sicer in kolikor le mogoče, nadaljevati tvoren dialog z vsemi demokratičnimi silami, in to z graditvijo ter krepitvijo enotnosti med zdravimi silami v Miljah; tako se bomo tudi najbolje postavili po robu kakršnemu koli ekstravagantnemu in nevarnemu povratku v preteklost.

Kako rešujete vprašanje odnosov med italijansko in slovensko narodnostno skupnostjo v občini?

Odnosi med tu živečima narodnostnima skupnostima morajo po našem biti dobri in sloneti na načelu enakopravnosti ne samo zato, ker je to potrebno, ampak tudi, ker bi način življenja naših ljudi ter njihova socialna in kulturna dediščina drugačnih odnosov tudi ne dovoljevala. Mi delujemo v tej smeri, vendar ne skušamo le odstraniti morebitnih nesoglasij, temveč hočemo ustvariti pogoje povsem enakopravnega življenja in udejstvovanja za vse; v tem okviru se tudi borimo za odpravo vseh zaprek, ki še zavirajo uresničitev celovite zaščite pravic slovenske narodne skupnosti.

Miljska občina je navezala plodne stike z drugimi občinami: kaj vam ti stiki pomenijo?

Absurdno bi bilo pojmovati življenje v lastni občini kot v oazi, odmaknjeni od drugih stvarnosti. V času, ko se na svetu čedalje bolj prepletajo medsebojni stiki, je neobhodno potrebno graditi trdne in trajne odnose — tudi upravne narave — z drugimi krajevnimi stvarnostmi. Naš kraji pa imajo še razlog več za to, da se razvijajo prijateljski odnosi med občinami, tudi takšnimi, ki sodijo v različne državne okvire: razlog tiči v skupnem zgodovinskem izročilu, zapečatenem z žrtvami tolikih naših someščanov, Italijanov in Slovencev, ki so se skupaj borili, skupaj padli in skupa verovali, da je prišel čas za izoblikovanje pravičnejše družbe. Mislim, da pomeni vzoren primer v tem smislu ravno sporazum o prijateljstvu, ki so ga podpisale koprska, miljska in dolinska občina.

POGOVOR Z ŽUPANOM OBČINE SOVODNJE

Jožef Češčut: Našo enotnost smo gradili na temeljih NOB

Zazidalni načrt za potrebe domačinov - Občina brez dolga - Pogovori o pobratenju z Branikom

Kako ocenjujete zadnjo mandatno dobo, kakšne pomembne uspehe ste zabeležili v njej?

Ker bi se rad izognil polemikam, bom povedal, kaj vse smo napravili v 29 letih, odkar sem prevzel vodstvo občine Sovodnje, pa vse do sedaj, ko se bom na volilnih zborovanjih, ki bodo zadnja zame, zahvalil občanom za podporo, ki so nam jo dali, da smo lahko toliko dobrega naredili v njihovo korist. Spominjam se, kako so potekale prve upravne volitve v Sovodnjah leta 1951, ko sem enajsti po vrsti kandidiral na listi Demokratične fronte Slovencev (DFS). Pol ure pred prvo sejo, ki je bila ob 11. uri v nedeljo, 24. junija 1951. leta v gostilni Vuk nasproti županstva, še nismo vedeli, kdo bo župan; nismo so mogli sporazumeti. V županstvu seje zato nismo mogli imeti, ker so v njem stanovali zasebniki in orožniki. Potem so odločili, naj bom župan jaz in tako smo na seji tudi glasovali.

S katerimi skrbmi ste se srečali, ko ste prevzeli županovanje?

Najprej smo napeljali elektriko na Vrh, v Sovodnjah smo zgradili otroški vrtec, po etapah smo začeli graditi vodovod, najprej v ravnini, potem pa na Vrhu. Velike težave je Sovodenjcem povzročal prah na glavni cesti, ob kateri je bila takrat večina hiš. Cesto smo polili s asfalmobitom. Mnogi so zmajevali z glavami, češ da s takšnim «polivanjem» ne bo nič. Pa je le zaleglo, za celih deset let, dokler nismo zgradili vodovoda. Gospodinje so lahko odpirale okna, občina pa ni več trošila denarja za vzdrževanje ceste.

Naš prvi proračun je dosegel 19 milijonov lir, od tega smo kar pet milijonov plačali za bolniško oskrbo občanov, ki so bili povečini nezavarovani in je breme njihovega zdravljenja prišlo na občinska ramena.

Ko ste uredili osnovne storitve, ste zahtevali svoj delež od proste cone, v katero ste vključeni?

Celih 13 let smo zahtevali priznanje istih ugodnosti, kot jih je zakon določal Gorici. Ko so nam jih priznali, smo prejeli 12,5 milijona lir ter proračun uravnovesili. Z ugodnostmi proste cone še danes krijemo primanjkljaj, predvsem pa razpolagamo s sredstvi, ki nam dajejo avtonomijo pri »naših odločitvah glede javnih del. Na takšen način smo popravili šolo na Vrhu, popravili šolo v Rupi (50 milijonov lir), asfaltirali ceste, za opremo v telovadnici smo iz proračuna določili 20 milijonov lir.

Kakšni so odnosi med strankami, znotraj večine in z opozicijo?

Pri nas ni bila nikoli močno poudarjena strankarska pripadnost. Izhajali smo iz narodnoosvobodilnega boja in smo ohranjali enotnost v okviru Liste občinske enotnosti, kakršno smo poznali v najhujših časih. Tako vse do danes. Predvsem smo imeli pred seboj potrebe naših ljudi. Do manjšine smo bili vedno korektni in smo jim dali priznanje, kadar so imeli prav. Prav tako pa smo jih tudi kritizirali, kadar smo sodili, da nimajo prav, in tudi oni nas.

Med pomembnimi uspehi občine je tudi ustrezni zazidalni načrt občine Sovodnje?

Prvotno smo izdelali načrt za 5.000 prebivalcev. Ugotovili smo, da je preobsežen in da Sovodnje ne bi ohranile svojega značaja, če bi dovolili preveliko gradbeno ihto. Po novem smo dovolili gradnjo največ dvonadstropnih hiš, tako da bi se število prebivalstva zvišalo največ na 3.000. Za potrebe 1.800 domačinov, kolikor jih živi v naši občini, sedanji zazidalni načrt povsem zadostuje.

Odnosi z matično domovino?

Kot pripadniki istega naroda in sosedje smo tesno povezani z Novo Gorico. S Škofjo Loko smo pobrateni ter z njo sodelujejo tudi šole in društva. V zadnjem času pa teče beseda o pobratenju z Branikom, ki nam je bliže. Toda to bo naloga nove uprave.

Kakšno večje vprašanje, s katerim se bo morala soočati nova uprava?

Predvsem bo potrebno zgraditi nov objekt, v katerega bodo premestili urad za delo, pošto, čitalnico in ambulanto, ki so sedaj v zgradbi županstva. Načrti so že pripravljeni, prostor pa je določen nasproti posojilnice. Občinska uprava je v proračun že vnesla postavko za ta objekt. S tem se bodo zmanjšale težave, ki jih bo nova uprava imela na svojem začetku.

POBUDA, KI BI JO BILO VREDNO POSNEMATI

Poudarjena skrb za ostarele občane na tržiškem območju

Občinska uprava bo omogočila letovanje stotini upokojencev z nizko in najnižjo pokojnino

Že lani smo poročali o zanimivi pobudi na socialnem področju, ki jo uresničujejo v tržiški in okoliških občinah, kjer so posebno skrb namenili vprašanju oskrbe revnejših upokojencev. Tako bo občinska uprava, v sodelovanju s sindikalnimi organizacijami tudi letos omogočila dvetedenske počitnice večji skupini revnejših upokojencev, ki bi si sicer kaj takega spričo skromnih prejemkov, ne mogli privoščiti. V Lavagno na ligurski obali je že odpotovala skupina 40 upokojencev, ki se bodo tam zadržali do 3. junija. Prav tolikšno število upokojencev s Tržiča in nekaterih okoliških občin bo od 7. do 21. junija letovalo v Riminiju, 20 oseb, pretežno takih, ki so potrebne zdravljenja, pa bo skoraj dva tedna preživela v Recoaru. Cena letovanja znaša 185 tisoč lir, vključno s prevozom. Upokojenci vplačajo določeno kvoto, sorazmerno z višino pokojnine ter drugih dohodkov, ostalo pa bo krila občina. Tisti, ki imajo minimalno pokojnino pa vplačajo samo simbolično kvoto.

In končno še vprašanje glede izbire krajev letovanja, ki so razmeroma daleč. Za Recoaro so se odločili predvsem iz zdravstvenih razlogov, letovanje v Riminiju in na ligurski obali pa so narekovali ekonomski razlogi. Kaže namreč, da v naši deželi ni prostora za letovanje manj premožnih občanov, saj so cene znatno višje kakor drugje.

Avtobusi med pošto in pokopališčem spet po stari progi

Pometna «blokada» Gorice počasi popušča in promet še postopoma normalizira. Te dni so odprli za dvosmerni promet novo vzporednico Tržaške ceste, namenu pa izročili tudi prometno deteljico pred goriškim pokopališčem.

Od včeraj dalje pa se je normaliziral tudi avtobusni promet na progi štev. 6 med glavno pošto, naseljem Sv. Ane in pokopališčem, oziroma industrijsko cono. Avtobusi spet vozijo po stari progi in po starem urniku.

● **V prostorih kulturnega centra Stella Matutina** bo danes ob 10. uri gledališka predstava, ki so jo pripravili učenci 4. razreda osnovne šole Vittorino Da Feltre iz Krmina. Gre za dramatizirano zgodbo «Bertoldino» G. C. Croceja, s katero so učenci nastopili tudi na tekmovanju v Chiusiju ter prejeli prvo nagrado.

Izsiljevanje prednosti

Včasih je le bolje počakati nekaj trenutkov pred semaforjem. To sta včeraj na lastni koži preizkusila 26-letni Vittorino Leghissa iz Gorice in njegov prijatelj 24-letni Ezio Trobiz. Z avtom, ki ga je upravljal Leghissa, sta se peljala po Korzu v smeri proti Ulici San Giovanni v Gorici. Na križišču pred goriško tržnico sta po vsej verjetnosti zapeljala kljub temu, da je bila na semaforju že rdeča luč. To pa je imelo za posledico, da sta z vso silo trčila v avto ford 22-letne Lucie Pertoldi, ki je pripeljala iz stranske ulice. Izsiljevalca sta imela kajpak precej sreče, saj sta se v nesreči le laže ranila in bosta ozdravela v 6 oziroma 7 dnevih. Pertoldijeva ni utrpela telesnih poškodb, pač pa je na obeh vozilih velika gmotna škoda.

V PRIREDBI SPD GORICA

V ŠTEVERJANU 15. JUNIJA VELIKO PLANINSKO SREČANJE

Poleg pozdravnega nagovora bo tudi kulturni spored Popoldne nastop narodnozabavnega ansambla Mejaši

V Števerjanu bosta v prihodnjih mesecih dve množični prireditvi, ki bosta v ta kraj sredi goriških Brd prav gotovo pritegnili veliko obiskovalcev. Sredi junija bo v Števerjanu vsakoletno, tokrat že deveto po vrsti, srečanje zamejskih planinskih društev s planinci iz matične domovine, nekaj tednov kasneje pa bo v Števerjanu tradicionalni festival narodnozabavne glasbe.

Planinsko srečanje bo v nedeljo, 15. junija, prireja pa ga Slovensko planinsko društvo iz Gorice, ki je podobno srečanje organiziralo pred leti na Vrhu.

Ob tej priložnosti se bo v Števerjanu zbrala velika množica planincev, ljubiteljev narave in vedrega razpoloženja nasploh, tako iz zamejstva, kakor iz matične domovine. Posebno številno udeležbo napovedujejo planinska društva z Gorenjske, ki se bodo na srečanje pripeljala menda kar z osmimi avtobusi.

Planinski praznik bo potekal na odprtem prostoru gostilne Na dvoru, v primeru slabega vremena pa v bližnji vinski kleti.

Prireditev se bo pričela ob 11.30 z govorom, pozdravi in kulturnim sporedom, ki ga bosta oblikovala Sovodenjski nonet in pevski zbor Briški grič. V popoldanskem času pa bo ples ob zvokih znanega narodno zabavnega ansambla Mejaši.

Nekaj vmesnih točk bodo prispevala po vsej verjetnosti tudi razna planinska društva, napovedujejo pa, da bodo za dobro voljo in razpoloženje poskrbeli tudi jeseniški godbeniki.

Planinska srečanja, kakršno bo v nedeljo, 15. junija, v Števerjanu, so se pričela pred skoraj desetimi leti, na Vršiču. Prirejajo jih izmenično slovenska planinska društva v zamejstvu (Trst, Gorica, Čedad in Celovec), včasih pa vskočijo tudi Jeseničani.

Tako je bilo lansko srečanje na avstrijskem Koroškem, v priredbi Slovenskega planinskega društva iz Celovca, leto prej pa so praznik pripravili tržaški planinci in sicer v Bazovici. Letos so spet na vrsti Goričani, ki se na prireditev skrbno pripravljajo že dalj časa, kar pa je tudi jamstvo, da jo bodo izpeljali kar se da uspešno.

Nagrade zmagovalcem natečaja prometne vzgoje

Jutri bodo na posebni slovesnosti, ki bo na Battistijevem trgu, s pričetkom ob 10. uri, nagradili zmagovalce nedavnega natečaja prometne vzgoje, ki ga je priredila goriška občinska uprava v sodelovanju z goriškim avtomobilskim klubom. Natečaj je bil namenjen osnovnošolskim otrokom.

Oprostilna razsodba za «superpričo» Di Biaggia

Pred goriškim kazenskim sodiščem je bila včeraj razprava proti Valterju Di Biaggiu, «superpriči» na procesu zaradi atentata pri Petovljah, 31. maja pred osmimi leti. Di Biaggio je tako na prvostopenjskem, kakor na drugostopenjskem procesu trdil, da je skupaj s takratnim obtožencem Resenom prepeljal razstrelivo T 4 iz kraja Pedrinate v Švici v Gorico ter ga hranil v nekem skrivališču v Resenovem stanovanju. Na procesih pa so zagovorniki dokazali, da je njegovo pričevanje neosnovano in gola izmišljotina. Proti Di Biaggiu je bil sprožen, spričo njegovih izjav, kazenski postopek zaradi prevažanja in hranjenja nevarnega eksploziva.

Tudi na včerajšnji razpravi, ki je bila zelo kratka, je Di Biaggio vztrajal pri trditvi, da je eksploziv pripeljal iz Švice v Gorico, kljub temu pa ga je sodišče, upoštevajoč najbrž tudi ugotovitve dveh procesov, na katerih je Di Biaggio nastopil kot priča, povsem oprostilo, ker da ni zagrešil dejanja. Po drugi strani pa samo priznanje obtoženca, Di Biaggio je včeraj namreč nastopil kot obtoženec, ne more biti predmet dokaza za določen prekršek. Od tod tudi oprostilna razsodba.

Izleti

Slovensko planinsko društvo v Gorici priredi 28. in 29. junija avtobusni izlet v Beograd z obiskom groba predsednika Tita. Prijave sprejemajo na sedežu društva nepreklicno do 30. maja. Na sedežu društva nudijo tudi vsa pojasnila o poteku izleta.

Slovensko planinsko društvo priredi jutri, 25. maja, planinski izlet z vzponom na Mali Čampon (1372 m) nad Huminom. Prevoz z lastnimi sredstvi. Zbirališče in odhod s Travnika ob 0. uri. Izlet vodi Vlado Klemše.

MLADINSKI KROŽEK - DIJAŠKI DOM
SZ DOM - TABORNIKI RMV

priredijo v Slovenskem mladinskem centru v Gorici, Svetogorska ulica 84, ob 35-letnici OSVOBODITVE danes, 24. maja 1980,

DAN MLADOSTI

Ob 14.00: pričetek ex tempore;

ob 15.30: tretje srečanje otroških telovadnih skupin Goriške;

ob 18.30: kulturni program, v katerem sodelujejo mladina iz Kanalske doline, učenci osnovne šole Vič iz Ljubljane, otroški zbor Dijaškega doma ob spremljavi mladinskega orkestra šole Glasbene matice iz Gorice, mladinska skupina Italijanov iz Istre, recitatorji;

ob 21.00: finalne tekme za pokal Mladinskega centra.

Pravilnik ex tempore

Udeleženci ex tempore bodo razdeljeni v tri skupine (osnovnošolci, srednješolci, mladinci do 30. leta, ki še niso imeli samostojne razstave). Ilustrirati je treba enega ali več prizorov iz literature iz NOB. Ob ilustraciji je treba navesti naslov in avtorja literarnega dela. Tehnika je poljubna za vse tri skupine. Udeležencem bodo na razpolago risalne pole. Ostale potrebščine naj si vsak poskrbi sam. Vsak udeleženec mora risalno polo ali platno žigosati. Ex tempore se prične ob 14. uri, nepreklicno se zaključi ob 17.30. Organizator odklanja vsako odgovornost v primeru, da se izdelki pokvarijo. Posebna komisija bo ocenila izdelke. Nagrajevanje bo v večernem kulturnem programu. Nagrade dobijo tudi skupine z najmanj 8 udeleženci. Na voljo so knjižne nagrade. Nagrajeni izdelki ostanejo last Mladinskega centra, drugi se lahko dvignejo po 30. maju v upravi Dijaškega doma. V primeru slabega vremena bo ex tempore v notranjih prostorih Dijaškega doma

Razna obvestila

V okviru oddaj Na goriškem valu Radia Trst A, bodo danes ob 17.30 ponovili pogovor s člani goriške folklorne skupine, ki je bil na sporedu včeraj ob 12. uri.

Razstave

V goriški razstavni galeriji Il Torchio bodo danes ob 18.30 odprli razstavo slik slikarke Mariuccie Pomiato, ki je doma iz Mester pri Benetkah, kjer tudi živi in dela. Razstava bo odprta do 6. junija.

V razstavnih prostorih kulturnega centra **Stella Matutina** pa bodo jutri odprli razstavo del dveh mladih slikarjev, Manuele Sedmach in Franca Rosso. Na ogled bo do 7. junija.

Kino

Gorica

VERDI 17.30—22.00 «Kramer contro Kramer». Dustin Hoffman in M. Streep. Barvni film.
CORSO 17.30—22.00 «Piedone d'Egitto». B. Spencer in V. Canavalle. Barvni film.
VITTORIA 17.00—22.00 «I super porno folocrati». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 18.00—22.00 «Arrivano i gatti».
PRINCIPE 18.00—22.00 «Kramer contro Kramer».

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00 «Maščevanje človeka pajka». Ameriški film. 22.00 «Emily». Angleški film.
SVOBODA 18.00—20.00 «Dan velikih valov». Ameriški film.
DESKLE 19.30 «Visoka tarča». Ameriški film.

V Štandrežu se bo danes začel vsakoletni

PRAZNIK ŠPARGLJEV

Danes, 24. maja, ob 20. uri odprtje in prosta zabava

Jutri, 25. maja, ob 16. uri slikarski ex tempore in ob 19.30 nastop mladinske folklorne skupine iz Podturna - Sv. Roka in štandreškega mladinskega zbora. Sledi ples.

Nedelja, 1. junija, ob 11.30 nagrajevanje natečaja ex tempore, ob 19.30 pa nastop pevskih zborov ter uprizoritev veseloigre Jubilej Čehova v izvedbi PD «Štandrež». Sledi plesna zabava.

Na voljo odlični šparglji, domača jedača in pijača.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

LOJZE CIJAK
NEURJE
drama v narečju
krstna predstava

Sodelujejo: VESELI GODCI iz Boljunca in folklorna skupina STU LEDI.

Danes, 24. maja, ob 20.30 v župnijski dvorani v Števerjanu.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Marzini, Korzo Italija 89, tel. 24-43.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna Rismondo, Ul. E. Toti, tel. 72701.

Bianco & Bianco
GORICA
30. maj — 8. junij 1980
SREČANJA
TRGOVINSKA ZBORNICA ZA INDUSTRIJO, OBRTNIŠTVO IN KMETIJSTVO GORICA
STUDIO ORGALFTUDINE
gorizia esposizioni
Ul. della Barca 15 — Tel. 0481/33440
SREČAJMO SE

AUTO SACCHETTI
servis za
Audi VOLKSWAGEN PORSCHE
GORICA — Ulica G. Cascino 7 — tel. 2069
Avtomobilske dobave — Delavnica — Oprema in potrebščine
URNIK: vsak dan od 8. do 12. ter od 14. do 18. ure
ob sobotah od 8. do 12. ure

Zveza partizanov VZPI - ANPI in PD Prosek Kontovel
prirejata jutri, 25. maja, ob 15.30 na proseški postaji

KOMEMORACIJO OB 36-LETNICI OBEŠENJA TALCEV

Sodelujejo: otroški zbor, pevski zbor Vasilij Mirk, godba na pihala in harmonikaški orkester.

Govorila bosta ARTURO CALABRIA in DUŠAN KOŠUTA.

Vabljeni!

SLOVENSKI KLUB
V TRSTU

VABI VSE ČLANE IN PRIJATELJE
K POSLOVILNEMU OMIZJU
OB SKLEPU LETOŠNJE SEZONE TORKOV

Večer posvečamo slovesu od EDIJA ZAJCA, prijatelja in umetnika, ki odhaja s svojim talentom v Ameriko.
Gostoljubje nam bo izkazovala naša «klubska podružnica» v GOSTILNI DOLENC, DEVINŠČINA 3, PRI PROSEKU
v torek, 27. maja 1980, ob 20.30

PROSVETNO DRUŠTVO - MAČKOLJE
vabi danes, 24., jutri, 25., in 26. maja na

PRAZNIK ČEŠENJ

DANES, 24. MAJA
ob 16. uri odprtje kioskov
od 20. do 24. ure prosta zabava z ansamblom «THE LORDS»

JUTRI, 25. MAJA
ob 14. uri odprtje kioskov
ob 16. uri začetek kulturnega programa

SODELUJEJO:
domači mešani pevski zbor
domači otroški pevski zbor «Slovenski šopek»
mešani pevski zbor «Jadran» iz Milj
moški pevski zbor Tabor z Opčin
koncert godbe na pihala iz Ricmanj

od 20. do 24. ure
prosta zabava z ansamblom «THE LORDS»

PONEDELJEK, 26. MAJA
ob 16. uri odprtje kioskov
od 20. do 24. ure prosta zabava z godbo na pihala iz BOLJUNCA

Delovali bodo dobro založeni kioski s čevapčiči, klobasami in domačim vinom

V primeru slabega vremena bo praznik v soboto, 31. maja, in v nedeljo, 1. junija.

MONTAŽA TELEVIZIJSKIH ANTEN
POPRAVILA RADIO - TV
SOSIČ BORIS
OPČINE — Proseška ul. 49 — Tel. 213400

Izleti

SPDT prireja jutri, 25. maja, ob priložnosti «Srečanja mladih planincev ob dnevu mladosti» izlet na Vremščico. Zbirališče bo ob 8. uri na železniški postaji na Opčinah. Vlak bo peljal do Košane, od tu pa je uro in pol hoda do vrha. Povratek z vlakom, prihod na Opčine ob 19.30.

Združenje UNION priredi enodnevni izlet v Baško na Krk jutri, 25. maja, in dvodnevni izlet v Maribor dne 7. in 8. junija.

Mali oglasi

telefon (040) 79 46 72

OSMICO odpre danes Miro Žigon, Zgonik št. 36. Toči belo in črno vino.

PRODAM fiat 127 rabljen 6 mesecev. Cena zelo ugodna. Telefon 212-163.

AGENCIJA ALFA - Drevored S. Marko 55, Tržič - prodaja dobro vpeljano trgovino Agraria. Išče tudi prazna stanovanja za nakup.

PRODAM volkswagen 1200 (hrošč) letnik 64, v dobrem stanju. Cena 300.000 lir. Telefonirati od 14. do 18. ure na tel. štev. 911-173.

OSMICO je odprl Angel Veljak, Krmenka 234. Toči belo in črno vino.

OSMICO je odprl Stanko Marušič iz Štandreža. Toči pristno domače vino.

PRODAM: alfa romeo 1600 letnik 1974; fiat 124 special T letnik 1971; lancia fulvia GT 1300 letnik 1968; BMW 1502 letnik 1975; BMW 200 tii letnik 1975. Telefonirati od 12. do 13. ure na telefonsko številko 87-059 razen ob nedeljah.

EKONOMIST išče stanovanje — tudi majhno, opremljeno ali polopremljeno za dobo 6 mesecev od Trsta do Tržiča. Plačilo vnaprej. Telefonirati na številko 0481 - 74273 ob uradnih urah ali 74004 od 15. do 18. ure.

V DOLINI na cesti pod Krogljami je odprl osmico Zori Pangerc s pristno domačo belo in črno kapljico.

OBČINA DOLINA išče šoferja z vozniškim dovoljenjem C kategorije za začasno namestitev pri cestarski službi. Telefonirati na telefonsko številko 228-127 od 8. do 14. ure.

GOSTILNA Grilanc - Salež išče osebo, ki bi vzela v najem gostilno. Oglasite se osebno pri Borisu Grilancu v Saležu.

OSMICO je odprl Alojz Milič - Repen 49. Toči belo in črno vino.

PARFEMI GIVENCHY za moške in ženske lahko dobite tudi na Opčinah v trgovini «Parfumerija in kozmetika 90»

ZA TRUDNE IN BOLEČE NOGE, za noge, ki se močno potijo, imamo veliko izbiro krem, pudrov, dezodoransov in soli za kopeli. Vse to dobite v trgovini «Parfumerija in kozmetika 90» — Opčine

OSMICO je odprl Rudolf Košuta (Beljan) - Križ 44. Toči pristno domačo kapljico.

USLUŽBENKA išče zaradi premestitve delovnega mesta iz Turina v Trst dvosobno stalno stanovanje od meseca julija ali najkasneje avgusta tega leta. Telefon 31646

SOLIDNO podjetje v Trstu vzame v službo uradnika/co, lahko tudi začetnika ali upokojenca z znanjem jezikov, vsaj angleščine. Ponudbe na upravo Primorskega dnevnika pod šifro: Poštenost.

PUBLIKACIJA INŠTITUTA ZA MEDNARODNA VPRAŠANJA

RES BOGATA DVOJNA ŠTEVILKA REVIJE «RAZPRAVE IN GRADIVO»

Prerez dogajanj zadnjih treh let - Problematika manjšin v Sloveniji, Avstriji, Italiji in na Madžarskem - Dr. Šiškovič o konferenci o etničnih skupnostih v videmski pokrajini

Inštitut za narodnostna vprašanja v Ljubljani je izdal dvojno številko revije Razprave in gradivo. Zadnja številka te revije je izšla leta 1976 in zato nova številka vsebuje prerez dogajanj v zadnjih treh letih.

Razprave in gredivo je edina slovenska revija, ki znanstveno obravnava izključno narodnostna vprašanja, tako manjšin v Italiji, Avstriji in na Madžarskem, kot tudi narodnosti v Sloveniji in — obrobno — v Jugoslaviji. Nova številka revije podaja tako obširno analizo posameznih situacij. Razumljivo je, da je uvodni del namenjen Edvardu Kardelju in njegovim tezam o narodnem vprašanju, ki so objavljene v angleškem prevodu. Seveda gre le za izvleček, ki je predvsem počastitev spomina misleca in državnika.

Na uvodnem mestu objavlja revija prispevek Danila Türka o Študiji OZN o pravicah pripadnikov manjšin. Türk podaja razvoj pojmovanja manjšinske problematike v mednarodni organizaciji, od leta 1948 pa do današnjih dni in je njegov prispevek nadvse koristen pripomoček za tiste, ki na mednarodni ravni preučujejo pristop do raznih manjšinskih stvarnosti.

Sledijo prispevki o manjšinskih problematikah, ki se v večji meri nanašajo na Slovenijo oziroma Jugoslavijo. Kot zanimivost naj navedemo, da so številni prispevki natisnjeni v drugih jezikih, kot npr. razprava Ferenca Hajósa o pravnem položaju narodnosti v SR Sloveniji (v madžarščini) ali prispevek Ennia Opassija o dejavnosti in izkušnjah samoupravne interesne skupnosti za prosveto in kulturo pripadnikov italijanske narodnosti iz Kopra, Izole in Pirana (v italijanščini), vendar so opremljeni z daljšim izvlečkom v slovenščini. Poleg tega vsebuje revija tudi izvlečke vseh prispevkov v angleščini, kar je izredno pomembno zaradi doprinosa, ki ga lahko posreduje taka publikacija mednarodnim in tujim ustanovam, ki se ukvarjajo z manjšinskimi in narodnostnimi vprašanji.

Nova številka revije Razprave in gradivo vsebuje tudi prispevek ravnatelja Slovenskega raziskovalnega inštituta v Trstu dr. Karla Šiškoviča o konferenci o etničnih in jezikovnih skupnostih v videmski pokrajini, ki je bila 5. in 6. maja 1978. Šiškovič začenja z navajanjem razlogov, ki so privedli do organizacije konference in nato podaja analizo uvodnih poročil in posegov beneških in kanalskih Slovencev ter iz tega ugotavlja, da je videmska konferenca «osvetlila politično pogojenost teorij o «posebni» posebnosti beneških in kanalskih Slovencev ter s tem obračunala z navidezno znanstvenostjo vztrajnih poskusov po njihovem diskrimininiranju». Ne glede na posege slovenskih predstavnikov namreč Šiškovič ugotavlja tri osnovne misli, v katere deli gradivo konference, od teze uvodnega poročila G. Barbine, ki ne zanika «slovenskosti» beneških Slovencev, vendar zanika njihovo pripadnost slovenski naciji, preko poročil A. Pizzorussa in G. P. Pellegrinija, ki priznavata, da spadajo Slovenci v videmski pokrajini v okvir slovenske nacije, vendar pa sta navdana z veliko mero previdnosti, ki jo verjetno pogojuje «prastrah» pred vidnimi in nevidnimi pritiski vsedržavnega političnega, kulturnega in znanstvenega značaja, pa do tez P. Leona in S. Salvija, ki dozakujeta pripadnost Slovencev videmske pokrajine slovenskemu narodu in s tem izključujeta vsak poskus diskriminacije

Vsekakor pa Šiškovič naglaša, da so si predstavniki Slovencev s svojimi posegi priborili prostor v javnosti pokrajine in dežele, pripominja pa tudi, da je videmska pokrajina s tem, da je organizirala konferenco, pokazala velik čut odgovornosti in še zlasti dokazala, da «slovensko vprašanje v videmski pokrajini ni več tabu za vse sile, ki se zavedajo pomembnosti narodnomanjšinskega vprašanja kot dejavnika sodelovanja in konstruktivnosti ali pa kot elementa sporov in konfliktov.» Videmska konferenca predstavlja torej velik prispevek k pomiritvi in k izboljšanju objektivnega spoznavanja problemov slovenske narodnostne skupnosti v videmski pokrajini, kljub vsemu, kar se je zgodilo kasneje, zaradi ponovnih poskusov nacionalističnih sil, da bi zanetile požar spopadov med Slovenci in Italijani, končuje Šiškovič.

Drugi del zadnje številke Razprave in gradivo vsebuje pregled dokumentacije o manjšinski problematiki. Kar zadeva Slovence v Italiji je zbrana vsa pomembna dokumentacija, ki je bila sestavljena oziroma predložena v zadnjem obdobju, to je zakonskega osnutka za globalno zaščito Slovencev v Italiji, ki sta ju predstavili SSk (leta 1977) in KPI (leta 1978), pismo predstavnikov slovenske narodnostne skupnosti v Italiji predsedniku vlade Andreottiju, odlok ministrskega predsednika o ustanovitvi posebne komisije, listine o pravicah Slovencev v videmski pokrajini, spomenica predsedniku republike Pertiniju in dokument SKGZ o pravicah slovenske narodnostne skupnosti v Italiji.

(bbr)

NOVICE Z VALUTNIH TRŽIŠČ

Ošibitev dolarja in okrepitev funta jena ter kanadskega dolarja

Na valutnih tržiščih so se ta teden stvari zasukale malo drugače kot sicer, tako da ošibitvi dolarja ni sledila podražitev plemenitih kovin, ampak je prišlo do okrepitve treh valut: funta šterlinga, jena in kanadskega dolarja.

Dolar se je v bistvu pocenil za dobrega pol odstotka in velja zdaj 840 lir, 1,79 marke, 1,66 šv. franka in 224 jenov. Polagoma se torej ameriška valuta iz dneva v dan bolj maja, ker se v ZDA nižajo obresti na naložbe. Ta teden so nekatere banke znižale «prime rate», ali obresti na posojila najboljšim klientom na 16 odstotkov, kar znaša kar eno petino manj kot pred enim mesecem. Carter si je dejansko zagotovil imenovanje demokratske stranke za bližnje predsedniške volitve, tako da si ne prizadeva več, kako bi na zunaj pokazal «trdnost» dolarja. Šibkost ameriške valute je še bolj podkrepilo ovrednotenje treh že omenjenih valut ter podražitev surovega petroleja v mnogih državah izvoznicah. Prihodnje tedne bi lahko dolar padel tudi na 820-830 lir, zanimivo pa bo videti, kam se bodo pri tem preusmerili mednarodni kapitali.

Vroča valuta tedna je bil tokrat britanski funt, ki se je ovrednotil za skoraj dva odstotka nasproti dolarju ter za poldrugi odstotek nasproti liri. Na podražitev funta je najbolj vplivalo zvišanje cene surovega petroleja v večini držav proizvodnic in sicer za nekaj dolarjev pri sodčku. Še vedno namreč prevladuje prepričanje, da Velika Britanija še najmanj občuti energetsko krizo in sicer zaradi bogatih naftnih ležišč v Severnem morju. Tudi visoke obresti (16-17 odstotkov) še vedno vabijo svetovne kapitale na britanski otok, s tem pa se domača valuta še bolj krepi. Resnejši opazovalci sicer nimajo velikega zaupanja v angleški funt, ker gospodarske razmere te države niso najbolj rožnate. Tudi prodaja funta na določen rok zahteva precej visoko maržo in sicer kar 17 odstotkov v letnem razmerju.

Druga precej iskana valuta je bil v tem tednu kanadski dolar, ki je poskočil za en odstotek. Na to valuto je ugodno vplival izid volitev v pokrajini Quebec, kjer so se volivci izrekli proti osamosvojitvi. Glede japonske valute je treba povedati, da se je ta teden okrepila zaradi velikega pritoka kapitalov v Tokio ter zaradi razmeroma visokih obresti na Japonskem.

V evropskem denarnem sistemu ni prišlo do večjih premikov, saj prednjačijo še vedno marka, francoski frank in holandski florint, na zadnjih mestih pa sta danska krona in belgijski frank. Italijanska lira se je v glavnem ohranila na prejšnjih pozicijah, vendar so se prav te dni ponovno razširile govorice o razvrednotenju, kar bi se lahko uresničilo šele po turistični sezoni.

Dinar se je podražil in velja zdaj v Trstu 39,5 lire, v Milanu pa tudi 40 lir. Grška drahma je ta teden poskočila od 19,5 na 22 lir.

Z dragocenimi kovinami ni bilo veliko kupčij, zato tudi niso nihale njihove cene. Zlato je nihalo med 505 in 513 dolarji za unčo, srebro med 320 in 340.000 lirami pri kilogramu, platina pa med 15 in 15.400 lirami pri gramu. Zaradi ošibitve dolarja bi bile sicer razmere ugodne za podražitev teh kovin, a do tega ni prišlo in sicer v glavnem iz dveh vzrokov: množičnega prodajanja srebra zaradi afere bratov Hunt ter govoric o prodaji platine na Daljnem vzhodu (verjetno se je za ta korak odločila kitajska vlada).

(srs)

NAKUPNA CENA TUJIH VALUT

	Trst 23. 5.	Celovec 22. 5.	Zürich 22. 5.	Beograd 23. 5.
Ameriški dolar	830.—	12,50	1,67	20,36
Kanadski dolar	700.—	10,65	1,44	17,05
Nemška marka	465.—	703,50	93,20	1139,64
Holandski florint	422.—	639,50	84,80	1033,58
Belgijski frank	27,50	42,90	5,80	69,49
Danska krona	148.—	224,50	30,10	364,05
Švedska krona	197.—	296,50	39,80	481,66
Norveška krona	168.—	256,50	34,20	414,39
Francoski frank	198.—	300,40	40,20	487,16
Italijanska lira	—	1,50	2,050	2,41
Angleški funt	1920.—	28,86	3,90	47,02
Irski funt	1670.—	—	—	—
Švicarski frank	500.—	799,50	—	1228,32
Avstrijski šiling	65.—	—	13,06	159,68
Japonski jen	3,60	5,45	—	—
Avstralski dolar	890.—	13,75	2.—	22,63
Španska peseta	11,60	17,60	2,38	—
Portugalski eskudo	17,25	23,50	3,47	—
Jug. dinar mali	39.—	56.—	8,50	—
veliki	39.—	56.—	8,50	—
Grška drahma	19.—	—	—	45,04

VZHODNOEVROPSKE VALUTE V TRSTU 23. 5. 1980

Sovjetski rubelj	200.—
Poljski zlot	6.—
Češka krona	32,50
Madžarski forint	31.—
Romunski lej	32.—
Bolgarski lev	340.—
Turška lira	10.—

DRAGOCENE KOVINE

22. 5. 1980	Nakup	Prodaja
ZLATO		
Milan (g)	13.600	13.800
ZLATO		
London (unča)	503	dol. 505
SREBRO		
Milan (kg)	300.000	320.000
PLATINA		
Milan (g)	14.500	14.800

RADIO TELEVIZIJA

ITALIJANSKA TV
Prvi kanal

12.30 Check-Up - oddaja o zdravstvu
13.25 Vremenska slika
13.30 DNEVNIK
14.00 Kam hitiš, Joe? - TV film
14.25 Športni popoldan
Rim: Tenis
Bologna: Gimnastika
17.00 Potovanje s karavano
18.35 Izžrebanje loterije
18.40 Nabožna oddaja
18.50 Posebna oddaja iz parlamenta
19.20 Julia - film
19.45 Almanah in Vremenska napoved
20.40 Studio 80 - glasbena oddaja
21.55 Antenna: Pričevanja o grozotah v Auschwitzu
Ob koncu DNEVNIK
Vremenska slika

Drugi kanal

12.30 Muppet show
13.00 DNEVNIK 2 - Ob 13. uri
13.30 Oddaja o potrošništvu
14.00 Dnevnik Evrope
14.30 Odprta šola
15.00 Giro d'Italia
17.00 Program za otroke: Otroci in zgodovina - TV film
17.20 Pic in Poc - TV film
17.30 Informativna knjižna rubrika
18.15 Tedenska turistična oddaja
18.55 Izžrebanje loterije
19.00 DNEVNIK 2 - Odprti studio
20.40 Un processo Vittoriano - film
21.35 «Il nipote picchiatello» - film
Igrajo Jerry Lewis, Dean Martin, Diana Lynn in drugi
Ob koncu DNEVNIK 2 - Zadnje vesti

Tretji kanal

18.30 Il pollice
19.00 DNEVNIK 3
19.30 Volilna tribuna
20.00 Olimpijska prvenstva
20.05 Sestre Materassi - TV priredba
21.30 Volilna tribuna

JUGOSLOVANSKA TV
Ljubljana

9.00 Poročila
9.05 Mali pingvin
9.20 Moj prijatelj Piki Jakob: Medvedja šola - nadaljevanka
9.35 Vrtec na obisku: Srečanje s slikarjem
9.50 Pestrna, 2. del
10.15 Pisani svet: Morje
10.55 Človek hoče navzgor - TV nadalj.
11.55 Pred izbiro poklica
12.15 Čas, ki živi: Beseda - orožje revolucije
13.30 Poročila
15.00 Mladi Juarez, film
16.55 Poročila
17.00 Nogomet Crvena zvezda - Dinamo
19.30 Risanka
19.40 Jazz na ekranu: Paul Bley
19.55 Naš kraj: Kamnik
20.10 Zlata ptica: Kmet in car, pravljica
20.15 Risanka
20.26 Zrno do zrna
20.30 DNEVNIK
21.00 Pesem, jugoslovanski film
22.35 Zlato brezno - TV nadalj.
23.25 TV kažipot
23.45 Poročila

Koper

17.55 Nogomet
20.00 Otroški kotiček: Dar
20.15 Stičišče
20.30 Risanke
20.45 DNEVNIK
20.00 Nenavadni izvidniki - film z Jack Lemmonom
22.40 Toma: Ulica brez izhoda - TV film

Zagreb

10.50, 12.00 in 13.00 TV v šoli
15.55 Otroška predstava
19.45 Poezija
21.00 Pesem, jugoslovanski film
22.55 Nočni žep

TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Jutranji almanah: Potovanje v Ameriko; 9.00 Glasbena matineja; 10.10 Radijski koncert; 11.30 Nasveti, pabrkovanja, zanimivosti; Čoln - šport in razvedrilo; 12.00 «Näs anu zuträ - danes in jutri», oddaja o Reziji; 12.30 Sodobni sound; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Otroško okence: Iz zakladnice slovenske mladinske literature; 14.30 Glasbeni popoldan za mladino; 16.30 Poslušali boste; 17.10 V našem prostoru: Mi in glasba: Slovenski zbori na ploščah - Na goriškem valu - Janez Jalen: «Srenja»; 18.45 Vera in naš čas.

KOPER
(Italijanski program)

8.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30, 20.30 Poročila; 8.00 - 8.30 Glasba za dobro jutro; 8.20 Horoskop; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Z nami je...; 10.15 Knjiga po radiu; 10.32 Glasba; 10.40 Mozaik; 11.00 Horoskop; 11.03 Hi-fi magazine; 11.32 Kim, svet mladih; 12.05 Glasba po željah; 14.00 Prijetno popoldne; 14.33 V prijetni družbi s slovenskimi ansambli; 15.00 LP plošče tedna; 15.33 Veselo z glasbo; 15.45 Z nami je...; 16.00 Poslušam, poslušaš; 16.45 Orkester Borghesi; 17.00 Istrski akvareli; 17.10 Dva glasova, en orkester; 17.32 Crash; 17.55 Pismo iz...; 18.00 Glasovi in zvoki; 18.32 Glasbeni weekend.

KOPER
(Slovenski program)

7.30, 8.25, 14.30, 15.30 Poročila; 7.00 - 8.30 Otvoritev, glasba, koledar, objave, najava sporeda; 14.00 Otvoritev: pregled dogodkov, najava sporeda; 14.05 Med rojaki v zamejstvu; 16.00 Dogodki in odmevi; 17.00 Pogovor o jeziku; 17.30 Primorski dnevnik; 17.45 Objave, glasba.

RADIO 1

7.00, 8.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.00 - 8.50 Glasbeno prebujanje; 9.03 Week-end; 11.03 Glasbeni program z Mino; 12.30 Cheek to cheek, radijska priredba; 13.00 Izžrebanje loterije; 14.03 Program za mladino; 15.03 Il pastore di santi; 15.30 Glasbene novosti; 16.00 Prijetno poslušanje; 16.30 Volilna tribuna; 17.33 Pogovori o kulturi in umetnosti; 18.30 Globetrotter; 19.25 Posebnosti Dnevnika 1; 20.00 Zdravniški nasveti; 21.30 Štirikrat dvajset; 22.15 Jazz koncert; 23.05 Za lahko noč.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 - 8.45 Sobotni jutranji program; 9.05 Dossier Gloengessa, radijska priredba; 11.00 Long Playing Hit; 12.50 Alto gradimento; 13.35 Film in glasbi; 15.00 Ludwig II di Baviera, il re solitario - 9. del; 15.42 Hit parade; 16.34 Na koncertu; 17.55 Oddaja za kmetovalce; 21.00 Koncerti.

LJUBLJANA

7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 20.00 Poročila; 7.50 Dobro jutro, otroci!; 8.30 Iz naših sporedov; 9.08 Pionirski tednik; 10.05 Z radiom na poti; 11.05 Sobotna matineja; 12.05 Zapojmo pesem za dan mladosti; 12.20 Svetovna reportaža; 12.40 Zapojte z nami; 13.10 Godala v ritmu; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Minute z zabavnim orkestrom RTV Ljubljana; 14.00 Iz naših krajev; posebna obvestila; 14.20 Obvestila in zabavna glasba; 14.30 Priporočajo vam...; 15.05 Kulturna panorama; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Zabavna glasba; 17.00 «Vrtiljak»; 18.05 Spoznavajmo svet in domovino; 19.30 Iz dela Glasbene mladine Slovenije; 20.00 Radijski dnevnik; 20.25 Obvestila in zabavna glasba; 20.35 «Mladi mostovi»; 21.00 Sobotni zabavni večer; 22.00 Za prijetno razvedrilo; 22.30 Oddaja za naše izseljence; 00.05 Lirični utrinki; 00.10 Z lahkimi notami po naši domovini.

VTISI IN SPOMINI Z MLADINSKIH DELOVNIH AKCIJ

«Življenje v delovni brigadi je bilo prijetno presenečenje»

Najbolj ostane v spominu prijateljstvo, ki se sklene z delovnimi tovariši

Na delovnih akcijah je prijetno, ker je živo, tovariško vzdušje. Seveda morajo člani brigad tudi krepko delati, kar nikakor ne škoduje

V zadnjih letih se je tudi več goriških mladincev udeležilo delovnih akcij po Sloveniji. Med temi so Marko Komel, Boris Peric in Igor Košuta, ki so nam takole na kratko opisali svoje brigadirske izkušnje.

«Prvič sem bil v brigadi lani», nam je povedal MARKO KOMEL, «ko sem se v Suhi krajini skupaj z novogoriško mladinsko delovno brigado «Simon Gregorčič» udeležil zvezne delovne akcije.»

«Kakšen je bil tvoj vtis po tej prvi brigadirski izkušnji?»

«Povedati moram, da mi je štiritedensko življenje v delovni brigadi pustilo vse polno dobrih vtisov. Nasploh je bila ta izkušnja prijetno presenečenje zame. Preden sem se udeležil akcije, sem namreč mislil, da bo življenje v brigadi zelo trdo in da bo delo naporno. V resnici pa ni bilo tako. Vse je bilo lažje, kot sem pričakoval. Življenje v naselju je bilo pestro in razgibano, tako da se nisi mogel dolgočasiti. Edini problem je bilo vstajanje zgodaj zjutraj, vendar sem se v nekaj dneh brez velikih težav privadil novemu ritmu življenja.»

«Katera je po tvojem največja pridobitev za mladinca, ki se udeleži delovne akcije?»

«Prav gotovo prijateljstvo. V brigadi spoznaš veliko novih prijateljev, s katerimi ohraniš stike tudi potem, ko se vrneš domov. Jaz imam sedaj mnogo prijateljev v Novi Gorici, ki sem jih spoznal prav med skupnim bivanjem v Suhi krajini. Spoznal pa sem tudi prijatelje iz bolj oddaljenih jugoslovanskih mest npr. iz Novega Sada ali iz Valjeva, s katerimi si dopisujemo in upam, da se bomo kmalu zopet srečali

BORIS PERIC je bil prvič na delovni akciji pred dvema letoma in sicer v Suhi krajini. Za brigado se je odločil na prigovarjanje prijateljev.

«Pripovedovali so mi o življenju v brigadi in o svojih doživetjih na prejšnjih mladinskih akcijah. Odločil sem se, da tudi sam poskusim in se prijavil v delovno brigado. Prav zares je brigada edinstveno doživetje, ki ga le težko opišeš v nekaj besedah. Zame je delovna akcija pomenila odkritje nekega drugega sveta, drugačnih odnosov med mladimi, medsebojno pomoč in solidarnost, navezovanje prijateljskih stikov.»

«Kaj ti je po dveh letih najbolj ostalo v spominu od te izkušnje v delovni brigadi?»

«Rad se spominjam na veliko stvari, na pomembne in manj pomembne dogodke iz življenja v naselju. To, kar ti najbolj ostane v spominu, pa je gotovo prijateljsko vzdušje med brigadirji. Na delovni akciji smo bili skupaj mladinci različnih narodnosti: Slovenci, Makedonci, Bosanci, vendar ni bilo med nami nikakršne pregrade, nobenega nerazumevanja; prav tega se kot pripadnik manjšine najraje spominjam.»

Tudi IGOR KOŠUTA je bil prvič na delovni akciji pred dvema letoma.

«V MDB «Simon Gregorčič» iz Nove Gorice sem se udeležil republiške akcije v Brkinih. Zakaj sem šel v brigado? Nobenega posebnega razloga ni bilo. Odločil sem se predvsem zato, ker sem hotel poskusiti novo izkušnjo, o kateri so mi drugi pripovedovali marsikaj zanimivega.»

«Kako je potekalo življenje v brigadirskem naselju?»

««Poleg dela izven naselja, s katerim smo bili zaposleni do kosila, smo imeli vsak dan na sporedu različne dejavnosti, od športnih, do kulturnih. Prirejali smo izlete, srečanja z domačini in z drugimi brigadami, taborne ognje, predavanja. Skratka vsega po nekaj, za najrazličnejše okuse.»

«Kako si ti doživljal svojo prvo izkušnjo med brigadirji?»

«V brigadi sem se počutil zelo dobro. Presenetilo me je vzdušje med brigadirji in pa zanimanje in prijateljstvo, ki so ga kazali za nas zamejce. Rad se spominjam na vesele ure, ki smo jih skupaj prebili na delu ali v prostem času. Prav zato, da bi zopet doživljal take trenutke, se nameravam letos vrniti v brigade.»

Zapisal:
MARKO MARINČIČ

NA IZLETU Z DRUŠTVOM SLOVENSKIH UPOKOJENCEV

V dveh zanimivih muzejih

Svoj prvi letošnji izlet je Društvo slovenskih upokojencev v Italiji usmerilo v matično domovino in sicer v Ljubljano in v Goričane na Gorenjskem.

V Ljubljani so izletniki obiskali Muzej ljudske revolucije, ki je v Tivolskem gradu. Ker pa večji del muzeja preurejujejo, so se izletniki morali zadovoljiti z ogledom preostalega, kar pa je bilo vseeno mnogo, saj je tu razstavljenih ogromno pričevanj iz narodnoosvobodilnega boja. Po kratkem a pazljivem pregledu res pretresljivih prikazov trpljenja in junaštva slovenskega ljudstva med zadnjo vojno, so izletniki nadaljevali svojo pot v Goričane pri Medvodah, kjer je na griču blizu vasi grad, oziroma dvorec s tem imenom. To je bilo res prijetno presenečenje za naše izletnike, kajti nikomur ni bil znan ta gradič, še manj pa zanimive dragocenosti, v dvoranah tega slikovitega dvorca, ki ima za seboj dolgo in zanimivo zgodovino.

Kot smo izvedeli, prvi zapisi o gradu Goričane segajo v 13. stoletje, in mnogi so bili njegovi lastniki. Med temi nekaj časa tudi celjski grofje, nato Habsburžani. Ti so ga ob ustanovitvi ljubljanske škofije ob koncu 15. stoletja dali v užitek tem škofom.

Zgradba kot taka je «doživljala» pogoste in velike zunanje spremembe, ki so jih izvajali številni lastniki. Večali in manjšali, višali in nižali so ga, sedanja oblika je nekako iz leta 1830, ko je tedanji ljubljanski škof Alojzij Wolf, zaradi prevelikih stroškov za vzdrževanje, dal dvorec zmanjšati. Pozneje pa je začel razpadati in komaj po drugi svetovni vojni so ga obnovili, ter mu vrnili vsaj nekaj nekdanje lepote.

Sedanji sloves pa je gradič Goričane dobil po letu 1964, ko so vanj vselili muzej neevropskih kultur, ki je odsek etnografskega muzeja v Ljubljani. V številnih dvoranah je namreč razstavljenih mnogo umetnih in dragocenih predmetov iz kitajske, indonezijske in mehiške kulture. Pri ogledovanju teh zanimivosti je obiskovalce spremljala prijazna Vera Severjeva, ki je opisovala izvor razstavljenih predmetov ter njih kulturni pomen za dotična ljudstva. Vse je lepo in zelo zanimivo, zato priporočamo izletnikom, da si po možnosti ogledajo ta edinstven muzej.

Sredi teh zanimivosti svetovne kulture iz daljnjih krajev in davnih časov pa je v dvorcu tudi dokument iz domače slovenske bližnje preteklosti. To je «spominska soba», kjer je razstavljeno gradivo o pokrajinski konferenci KPJ za Slovenijo, ki je bila septembra 1934 v teh prostorih, katere so se udeležili poznejši veliki politični voditelji Tito, Kardelj, Kidrič in drugi.

Po ogledu Goričanskega gradu in muzeja so izletniki - upokojenci res zadovoljni zapustili ta zelo prijeten kotiček Gorenjske ter se odpeljali v kake 4 kilometre oddaljeno Golo brdo. Pot je tekla med bujnim pomladanskim zelenjem in cvetočimi jablanami in je bila za ljudi, ki živijo v mestu med sivimi zidovi, res pravi užitek.

LADO PREMRU

Žalna svečanost v Prebenegu

V četrtek zvečer so tudi v Prebenegu počastili spomin maršala Tita. V programu sta sodelovala zbor domačih šolarjev (gornja slika) ter skupina devetih članov društva Jože Rapotec, ki so prikazali življenje velikega junaka, politika, državnika in človeka

Prispevajte za
DIJAŠKO MATICO

Mladost v glasbenem mestu Gottwaldovu

Tretji glasbeni bienale - Talentinum - v poljskem mestu je zbral visokokvalificirane mlade umetnike iz petnajstih držav - Z mnogimi izmed teh se bomo srečevali

III.

Po Koncertu Richarda Straussa za gozdni rog in orkester, št. 1 Es dur, ki ga je bleščeče izvedel z več nagradami priznani češki koncertant Zdenek Divoky in po Sibeliusovem Koncertu za violino in orkester d moll op. 47, v izvedbi triindvajsetletnega vzhodnonemškega violinista Ralpha Karstena Brömsla, je spet nastopil kolumbijski deček, tokrat kot dirigent. Suvereno je obvladal simfonijo za orkester Modesta P. Musorgskega Noč na Lisi gori, ki jo je dirigiral na pamet z občudovanja vrednim doživljanjem in izbrušeno manualno dirigentsko tehniko.

Čeprav je bilo čutiti skoraj koreografsko preštudirano vodstveno vlogo, je bil zares občudovanja vreden podvig talentiranega dečka iz Kolumbije.

Na zadnjem koncertu mladih umetnikov so razen solističnega nastopa izvrstne španske pianistke Eulalie Solé, ki je z globoko in plemenito igro izvedla Beethovnovo Sonato za klavir op. 31, 2, koncertirali v komorni sestavi sami mladi češki instrumentalisti.

Izredno prefinjeno in občuteno je bila izvedena redko slišana Sonata za harfo in flavto komponista Louis Spohra, ki sta jo interpretirali s čustveno poglobljenostjo harfistka Hana Müllerová in flavtistka Eva Hallerová. Karla Stamica Kvartet Es dur za oboo, gozdni rog in fagot je v izvedbi Svatopluka Jányša, Petra Čápa, Karla Šmejkala in Vojtecha Soléa, ki so sicer člani v ČSSR že znanega Kvinteta '74, in Františka Kramařa. Godalni kvartet Es dur v sestavi violinistov Lubomira Havláka, Liborja Hanke, violinista Jana Jíša in čelista Michala Kanke, ki sestavljajo ansambel Havlákovo kvarteto, sta izvedla sestava absolventov praške glasbene akademije, ki so ju ustanovili že ob koncu študija in tako nadaljujejo tradicijo znanih čeških korpusov komorne glasbe.

Poseben koncert je bil posvečen izvajanju dekliškega godalnega orkestra Puellarum pragensis in že priznanim mladim češkim solistom, članom uveljavljenih glasbenih skupin, ki z uspehom nastopajo v koncernih programih doma, a jim je bil sedanji nastop pred gosti iz tujine stopnička za morebitno uveljavitev na svetovnih koncertnih odrih. Po poletnem Honeggerjevem Preludiju, arioso a fughetta v izvedbi dekliškega godalnega orkestra, je nato orkester s pianistom Miroslavom Langrom izvedel zanimiv Concerto da camera za violino, godalni orkester, klavir in timpane znamenitega češkega skladatelja Bohuslava Martinuja. Nato pa je že uveljavljeni koncertni pianist František Maly vrhunsko izvedel Martinujevo Sonato za klavir. Koncert je zaključil A. Hačaturjanov Trio za klarinet, violino in klavir, ki so ga umetniško podali z domačih koncertnih odrov pri znani koncertanti Felix Slováček, Václav Hudeček in Petr Adamec.

Za festivalski zaključek Talentinuma je slavnostni koncert, ki so mu prisostvovali generalni direktor umetniške agencije češkoslovaškega kulturnega življenja z ministrom za kulturo dr. Milanom Klusakom na čelu, izvedel priznani Simfonični orkester češkega radia Praga, pod vodstvom dirigenta Františka Vajnarja. Poudarjati velja, da je odveč poudarjati visoko umetniško izvedbo kompozicij čeških skladateljev Jaroslava Ježka Koncert za klavir in orkester, Bohuslava Martinuja Rapsodijo - koncert za violo in orkester in njegovo orkestralno Suito iz opere Julietta ali Sanjač, h katerim so uvrstili in orkestralni Koncert za saksofon in orkester ruskega skladatelja Aleksandra Glasunova. Kot solisti so sodelovali saksofoonist Felix Slováček, violist in pianist Josef Hála in prominentni Bohumir Maly, sami prominentni češki mladi koncertanti.

Ob zaključku lahko ugotovimo visoko umetniško raven mladih umetnikov iz raznih držav, katerih imena se bodo zanesljivo kmalu vključila v glasbeno širjenje koncertnih odrov sveta.

EMIL FRELIH

(Konec)

KOLESARSTVO

7. ETAPA «GIRA»

«Potres» na skupni lestvici

Visentini nova roza majica - Hinault šele osmi - Etapna zmaga za Continija

ORVIETO — Če je v četrtek Baronchelli zadal prvi sunek prevladi Hinaulta na letošnjem «Giru», potem je včeraj Contini povzročil pravi «potres» na skupni lestvici. Skupno s še desetino soubežnikov je temeljito zmešal štrene vsem tistim, ki so že napovedovali zmagoslavni pohod Hinaulta do samega končnega cilja.

Včerajšnje tekmovanje je bilo izredno razgibano, čeprav je ves čas potekalo v dežju, megli, mrazu, v pravem zimskem vzdušju (ponekod je ob progi celo ležal sneg). Prvi napad je šest tekmovalcev sprožilo ob vzponu na Amiato (1630 m). Ker je nato na spustu vozil tudi Hinault precej aktivno je vse kazalo, da želijo Francozi ponovno igrati vidno vlogo. Toda ko je ujel nekaj ubežnikov se je zadovoljil s tem in ko je kasneje ušel ducat kolesarjev ni več posredoval. Prednost ubežnikov je stalno rasla in 20 km pred ciljem je bil Visentini že

Zmagoviti Contini ob prihodu na cilj v Orvietu (Tel. AP)

roza majica. Na cilju je naskok zmagovalca znašal skoraj štiri minute in pol.

Sum, da francoska ekipa na tem «Giru» morda le ni tako kompaktna, kot je spočetka kazalo, je dobil tako novo potrdilo. Hinault je na skupni lestvici zdaj šele osmi. To je vsekakor dejstvo, ki daje temu sumu močno oporo.

LESTVICA 7. ETAPE JE BILA TAKA

1. Contini	6.10'46"
2. Fernandez (Šp.)	po 1"
3. Ruperez (Šp.)	5"
4. Battaglin	11"
5. Chinetti	11"
6. Schmutz (Švi.)	11"
7. Visentini	11"
8. De Witte (Bel.)	32"
9. Arroyo (Šp.)	59"
10. Natale	1'19"
11. Panizza	1'21"
12. Bertini	3'14"
13. Corti	3'40"
14. Baroncheli	4'29"
15. Prim (Šve.)	4'29"

SKUPNA LESTVICA

1. Visentini	29.11'29"
2. Contini	po 44"
3. Ruperez (Šp.)	1'16"
4. Battaglin	2'13"
5. Panizza	2'27"
6. De Witte (Bel.)	2'31"
7. Schmutz (Švi.)	2'56"
8. Hinault (Fr.)	2'58"
9. Fernandez (Šp.)	3'16"
10. Knudsen (Nor.)	3'30"
11. Moser	3'52"
12. Baronchelli	4'01"
13. Natale	4'14"
14. Chinetti	4'29"
15. Saronni	5'01"
16. Beccia	5'06"
17. Arrojo (Šp.)	5'17"
18. Brown (ZRN)	5'33"
19. Prim (Šve.)	5'47"
20. Santoni	5'49"

Današnja etapa do Fiuggija bo merila 216 km, potekala bo po valovitem zemljišču, najvišjo točko pa bo imela 50 km po startu na Nibbiu (851 m).

SOKOLOVO (Češkoslovaška) — Na včerajšnji 11. etapi «dirke miru» od Ustija nad Labem do Sokolova za skupnih 165 km je Italijan Giorgio Casati zasedel tretje mesto z zaostankom 4" za Sovjetom Borisom Isaevom. Na skupni lestvici je na prvem mestu Sovjet Yuri Barinov, medtem ko Italija vodi na ekipni lestvici.

TENIS

RIM — Zaradi slabega vremena niso na mednarodnem teniškem tekmovanju v Rimu včeraj odigrali niti enega srečanja. Zato so se organizatorji odločili, da bodo danes na sporedu tako četrtfinalna kot polfinalna srečanja med posamezniki in četrtfinale v igri dvojic.

Totocalcio

Brescia - Monza	1	X	
Como - Pistoiese	X	1	2
L.R. Vicenza - Bari	X	2	
Matera - Verona	1		
Palermo - Genoa	X	2	1
Parma - Cesena	2		
Pisa - Lecce	X	2	
Sampdoria - Ternana	1		
Spal - Sambenedettese	1		
Taranto - Atalanta	X	1	
Treviso - Forlì	2		
Reggina - Catania	2		
Pordenone - Padova	X		

NAMIZNI TENIS

Krasove ekipe na treh tekmovanjih

Krasove namiznoteniške ekipe se bodo danes oz. jutri udeležile treh večjih tekmovanj. Velikega turnirja v Pulju, na katerem sodelujejo moštva iz Hrvaške, Istre in Slovenije, se bodo udeležile članice, mladinke in dečki Krasa, ki bodo tekmovali tako v ekipni konkurenci kot posamezno. Moško naraščajniško ekipo pa čaka gostovanje v Pordenonu, v okviru promocijskega prvenstva.

Jutri bo članska ženska ekipa Krasa nastopila v Izoli, na turnirju, ki ga prireja namiznoteniški klub Semedela.

B. S.

ODBOJKA

V RAZNIH LIGAH

Prvenstveni boj gre proti koncu

Naše ekipe bodo v tem zavrtljaju odigrale 10 tekem

Medtem ko bodo odbojkarji in odbojkarice v 2. diviziji odigrali danes in jutri predzadnje kolo, imajo naše štiri šesterke v 1. diviziji samo še kolo več. Prvenstveni boj v teh dveh ligah se nagiba h koncu. Prvenstvo se izteka tudi v 3. diviziji. Običajno je tako, da so zadnja kola najbolj zanimiva, ker so za nekatere ekipe tudi odločilna. Letos pa z redkimi izjemami ni tako, ker je praktično že vse odločeno in so možne na sami lestvici le minimalne spremembe. S tem pa ni rečeno, da deset prvenstvenih tekem naših ekip ne bo zanimivih.

1. ŽENSKA DIVIZIJA

Drevi prav gotovo čaka najlažja naloga zastopnice Kontovela; gostile bodo slabi Donatello iz Vidma, ki je sicer zadnji na lestvici. Domačinke bodo tako pospravile šestnajsti par točk, kar jim bo omogočilo osvojiti tretje mesto na končni lestvici. Sredi Vidma je Kontovel zmagal s 3:1.

Izjemno težka, da ne rečemo pretežka naloga, čaka to pot odbojkarice Sloge, ki bodo gostovale pri PAV iz Vidma. Videmčanke še naprej delijo prvo mesto s Prato, kar pomeni, da so še vedno v teku za osvojitev prvega mesta na končni lestvici. Pri Banih je Sloga v prvem delu prvenstva zmagala, toda PAV je na domačem terenu nepremagljiv, saj ni uspelo prav nobeni ekipi zmagati v Vidmu. Zmaga Sloge bi pomenila enkraten športni podvig.

Na pot v Videm se bo moral podati tudi Breg, ki bo imel na drugi strani mreže Virtus. Prvo srečanje v Dolini se je končalo s prepričljivo zmago Brega, kar pomeni, da bo srečanje precej izenačeno in izredno važno za obe šesterki.

1. MOŠKA DIVIZIJA

Zanimiv bo tudi goriški derbi med AGI in Olympio. Oba tekmeca imata po 19 odigranih tekmah enako točk in sicer 10. V prvem delu prvenstva je slavila Olympia s 3:1. Za to tekmo pa je izredno težko dati katerokoli napoved. Morda je rahla prednost na strani AGI, ker je domačin in slovenska ekipa ne bo nastopila v popolni postavi.

2. MOŠKA DIVIZIJA

Odbojkarjem Juventine iz Štandreža se drevi ponuja enkratna priložnost, da prekinejo serijo porazov (bili so, kar štirje zapored) v srečanju na domačem terenu s slabim Volleyem iz Gradeža. Gostje so zaenkrat še edini brez točk in prav malo možnosti imajo, da bi presenetili slovenske igralce sredi Štandreža. Prva tekma v Gradežu se je končala s 3:1 v korist Juventine.

Drevišnja tekmeca — Rozzol in Dom iz Gorice — delita tretje mesto na lestvici skupaj z Volleyem iz Trsta. Zadnji nastopi goriške šesterke niso bili najbolj spodbudni. Poleg tega pa je Rozzol osvojil tudi prvi neposredni obračun, kar pomeni, da (vsaj na papirju) Komel in tovariši niso favoriti za osvojitev izkupička. Na samem igrišču pa ni izključeno presenečenje.

2. ŽENSKA DIVIZIJA

Potem ko so bile zastopnice Bora v preteklem kolu proste, se bodo v predzadnjem prvenstvenem nastopu pomerile s Solarisom. Na lestvici je Bor samo za mesto višje, toda ima šest točk več. Prvo srečanje se je končalo z zmago slovenskih igralk. Če bodo mlade borovke zaigrale tako kot znajo, zmaga se jim res ne bi smela izmuzniti iz rok.

3. ŽENSKA DIVIZIJA

Od štirih slovenskih šesterk, kolikor jih nastopa v tej ligi, bo tokrat počival Breg. Vse tri tekme pa bodo izjemno zanimive. Vodeča Sloga bo gostovala pri Solarisu, ki je drugi na lestvici. Favoritinje so seveda slogašice in to še toliko bolj, ker bodo lahko igrale v najmočnejši postavi. Pri Banih se je tekma končala že po treh setih v korist domačink.

Kontovel je za mesto višje na lestvici od La Talpe in ima tudi dve točki več, toda vprašanje je, če bo to zadostovalo v tem drugem srečanju, ker je Kontovel prvo tekmo doma izgubil s 3:2.

Srečanje med Volley clubom in Sokolom bo odločilno za začelje lestvice. Nabrežinke imajo dve točki več in so te nasprotnice že premagale. Upamo, da bo tudi drugič tako.

3. MOŠKA DIVIZIJA

Tudi povratno tekmo bodo odbojkarji Bora z ekipo Il Modulo odigrali na stadionu «1. maj». V dosedanjih dvanajstih nastopih je nasprotnik izbojeval 16 točk, borovci pa samo štiri. Poleg tega se je prva tekma končala s 3:0 v korist nasprotnika. Izredno težko je, da bi se borovci oddolžili za poraz, ker bodo morali tudi to tekmo odigrati v okrnjeni postavi.

G. F.

Komisija za doraščajočo mladino pri SKGZ prireja danes 24. t.m.,

TEKMOVANJE

v malem poligonu za otroke vrtcev s Tržaškega
Tekmovanje bo na stadionu «1. maj» v Trstu in se bo začelo ob 15. uri.

KOLESARSTVO

POKAL LONJERJA

Jutri 14. dirka cikloamaterjev

Odprta bo za vse kategorije - Favorit ostaja italijanski prvak v ciklokrosu Luigi Del Bianco

Kolesarski delavci iz Lonjerja se pripravljajo za jutrišnji start dirke cikloamaterjev za Pokal Lonjerja. Trenutno je to najstarejša kolesarska manifestacija v Trstu, saj se nepretrgoma odvija že štirinajst let. Na startu te dirke, ki je znana ne le pri nas, temveč tudi v Sloveniji in v Venetu, se bodo predstavili najboljši aktivni kolesarji severne Italije.

Letos bo dirka odprta za vse kategorije, in ne samo za veterane, tako da bo zanimanje zanjo še večje. Favorit je Luigi Del Bianco, italijanski prvak v ciklokrosu, ki letos nima pravih nasprotnikov v Furlaniji. Svojo prisotnost pa so zagotovili tudi veterani iz Veneta, saj predstavlja ta dirka zanje eno od najvažnejših kolesarskih prireditev. Udeležba verjetno ne bo tako množična kot druga leta, ker se je večina tržaških cikloamaterjev oddaljila od uradne italijanske kolesarske zveze in nastopa v neki rekreacijski ustanovi, ki bi po zakonu ne smela obstajati.

Proga dirke, ki se bo pričela ob 14. uri, je naslednja: v koloni iz Lonjerja do Bazovice, kjer bo uradni start, nato Padriče, Trebče, Opčine, Prosek, Križ, Nabrežina, Sesljan, Vižovlje, Mavhinje, Prečnik, Šempolaj, Gabrovec, Božje polje, Prosek, Trbiška cesta, Razklani hrib, Ul. Brigada Casale, Naselje sv. Sergija, Domio, Boljunec, Ključ, Lonjer, v skupni dolžini 70 km. Kolesarji bi morali prispeti na cilj okrog 15.45 - 16.00.

Danes bodo predstavniki Adrie ob 10. uri nastopali v Kranju na dirki na kronometer, katere pokrovitelj je ŠD Adria. Nastopali bodo le veterani, glede na to, da je dirka tudi v Lonjerju.

Včeraj pa sta se predstavnika Adrie Stojan Udovič in Bonanno Girolamo odlično odrezala na dirki, ki jo je v Igu pri Ljubljani priredilo kolesarsko društvo Barje iz Ljubljane.

R. Pečar

BOKS

Drugi dan evropskega mladinskega prvenstva

RIMINI (Forli) — Na drugem dnevu 6. evropskega boksarskega mladinskega prvenstva so med drugimi nastopili dva italijanska predstavnika in Jugoslovan Petronijević. V mušji kategoriji je Boi (Italija) po točkah premagal Francoza Junga, medtem ko je v srednjetežki kategoriji Sovjet Dolgoun odpravil «azzurra» Di Laura, prav tako po točkah. Petronijević je nastopil v superlahki kategoriji in po točkah premagal Madžara Bacoskaia.

TOTIP

1. — prvi	X	X	
drugi	X	2	
2. — prvi	1	X	
drugi	X	1	
3. — prvi	1	X	
drugi	1	2	
4. — prvi	1	X	2
drugi	1	2	X
5. — prvi	X	1	
drugi	X	2	
6. — prvi	1	X	
drugi	1	2	

NAŠE ENAJSTERICE V DRUGI AMATERSKI NOGOMETNI LIGI

Zarja: rešitev v zadnjem hipu

Bazovci so ohranili status drugoligaša zaradi boljše razlike v golih

Bazovci so se rešili izpada zaradi boljše razlike v golih. Prvenstvo so namreč končali na 13. mestu lestvice, s 26 točkami (lani so bili Bazovci s 27 točkami na 12. mestu).

Zarjani so letos izredno slabo startali; v prvem delu so zbrali le 10 točk (ena sama zmaga, osem remijev, šest porazov). V nadaljevanju pa so si Bazovci znatno opomogli. Doma so premagali Vesno, Domio, S. Marco, Primorje in Libertas, remizirali so proti Primorcu in Campi Elisi ter podlegli le Campanellam. V gosteh pa so premagali Costalungo in Baxter, prepustili pa obe točki Rosandri, Zaulam, Giarizzolam, Bregu in Sovrani.

Doma je torej Zarja slavila šest zmag, izbojevala sedem remijev (kar šest brez gola) in doživela tri poraze. V gosteh pa so Bazovci dvakrat zmagali, trikrat so se sprijaznili z delitvijo točk, kar 9-krat pa so zapustili igrišče poraženi. Skupno je torej Zarja osvojila osem zmag, deset remijev in doživela dvanajst porazov. Zarjani so doma dosegli 11, v gosteh pa 7 golov, skupno torej 18. Doma so dobili 12, v gosteh pa 17 golov, skupno torej 29. Prav razlika v golih (—11) je torej letos rešila Zarjo izpada.

Prvenstvo je bilo letos za Zarjo res težko in naporno. Ekipa skoraj ni imela oddiha. Vendar moramo priznati, da so Bazovci na vse odlično reagirali. Vodstvo je namreč odstranilo trenerja Pertiča in v 10. kolu je ekipo prevzel Vojko Križmančič, ki je popolnoma obnovil ekipo in ji dal tudi polet, posebno v zadnjem delu prvenstva. Vsi so že mislili, da je Zarja obsojena, vendar nogometaši niso popustili in njihov trud je bil poplačan. Še en dokaz torej, da je treba imeti poleg športne sreče tudi vztrajnost in prav ta je letos rešila Zarjo, ki je v tem prvenstvu nastopila s 25 nogometaši.

27 odigranih tekem Puzzer in Samese (1), 26 I. Grgič in Žagar (1), 25 V. Ražem (3) in Franco, 24 Danna (2), 23 Mikuš (1), 22 Santoni (2), 20 Cancian in Lupidi (2), 19 Macor, 15 Fonda (1), 13 Bidussi in V. Križmančič (1), 8 Franzolini, 6 Marc, 3 F. Ražem (1) in Crocetti, 2 Krasna in Favento, 1 Terčon, Cecchi, D. Grgič in Bois.

Ta statistični pregled bi dopolnili še z enim, sicer negativnim podatkom: od skupno 115 nogometašev, ki so jih postavile naše enajsterice na igrišče, je kar 47 tujcev in prav to bi morali dati v premislek navijačem in voditeljem posameznih društev, ki že vrsto let obljubljajo in se na vsakem občnem zboru obvezujejo, da «se bo položaj izboljšal...». Vendar je dovolj, da pogledamo zadnji dve nogometni sezoni in ugotovimo, da smo vsemu vkljub zabeležili med našimi klubi štiri izpade in le dve napredovanji.

S tem zaključujemo naš pregled o amaterskem nogometu, kateremu smo posvetili precej pozornosti.

Prišel je čas, ko nogometna društva nehajo z delom, seveda le na igrišču. Prvenstev je konec v teku so še nekateri turnirji, nato bo sledil krajši počitek za nogometaše, medtem ko bodo voditelji prav v tem času imeli čas, da temeljito premislijo in začrtajo pot za novo sezono. Kaj vse pa bo prihodnjo sezono, bomo poročali že v teku avgusta, ko bodo ekipe začele s pripravami za prvenstvo 1980/81.

Pokal Primorskega dnevnika

Pokal Primorskega dnevnika si je letos zagotovila enajsterica Brega, ki je v osmih odigranih derbijih zbrala deset točk.

Pokal, ki je drugi po vrsti je razpisalo naše uredništvo na podlagi izidov derbijev med našimi ekipami, ki nastopajo v 2. AL.

Kot lani, ko si je pokal zagotovilo proseško Primorje, je tudi letos bil boj precej napet in izenačen ter je odločitev padla prav v poslednjem derbiju. O izenačenosti sil priča tudi dejstvo, da se je od 20 odigranih derbijev kar polovica, to je 10, končala pri delitvi točk, kar še enkrat potrjuje, da so derbiji med našimi ekipami precej napeti, igrajo med seboj res zelo zagrizeno.

IZIDI DERBIJEV

Vesna - Zarja	1:1
Primorje - Vesna	0:1
Zarja - Primorec	0:0
Vesna - Breg	1:1
Primorje - Primorec	1:1
Primorec - Breg	2:1
Primorje - Zarja	1:0
Zarja - Breg	0:0
Vesna - Primorec	1:0
Primorje - Breg	0:0
Zarja - Vesna	1:0
Vesna - Primorje	1:1
Primorec - Zarja	1:1
Breg - Vesna	1:1
Primorec - Primorje	2:0
Breg - Primorec	1:0
Breg - Zarja	1:0
Zarja - Primorje	2:0
Primorec - Vesna	1:1
Breg - Primorje	3:0

KONČNA LESTVICA

Breg	8	3	4	1	8: 4	10
Vesna	8	2	5	1	7: 6	9
Primorec	8	2	4	2	7: 6	8
Zarja	8	2	4	2	7: 6	8
Primorje	8	1	3	4	3:10	5

TURNIR ALTIPIANO

Primorje — Libertas 0:2 (0:2)

PRIMORJE: Adamič (Babuder), M. Štoka, G. Husu (Tomizza), Sugan, Bezin, S. Husu (Pertot), Germani, Angileri, Zaccaria, Schipizza Rustja (Vascotto).

V prvi kvalifikacijski tekmi pokala Altipiano, ki ga organizira Polisportiva Opicina, je proseško Primorje izgubilo z 2:0 proti solidni tržaški ekipi Libertasa. Pred maloštevilnimi navijači se je proseško moštvo predstavilo z ojačeno ekipo. V njegovih vrstah so namreč igrali S. Husu in M. Štoka od trebenskega Primorca ter Schipizza, ki igra pri miljskem Fortitudu. Toda tudi te novosti niso prinesle bistvenih sprememb. Primorec sicer ni igral slabo, vendar po izpadu iz druge amaterske lige nista morala in vzdušje nogometašev prav na višku ni bilo najboljše. Gostje so tako izkoristili dve banalni napaki proseške obrambe in zmagali.

H. V.

ZAČETNIKI

Primorje — Chiarbola A 0:6 (0:4)

PRIMORJE: Bostico, Comino, Fagin, Micheli, Simat, Marcuzzi, Sardoč, M. Comino, Kemperle, De Bernardi, Daneu.

Proti premočni Chiarboli A je proseška ekipa visoko klonila. Sam rezultat jasno priča, da so bili Tržačani za razred boljši od domačinov, ki so tokrat popolnoma prepustili pobudo gostom.

H. V.

NAJMLAJŠI

Primorje — S. Giovanni 0:2 (0:1)

PRIMORJE: Biagi, Zancolich (Metelko), Sedmak, Husu, Gašperlin, Meden, Celea, Vidali, Rochetti, Abbondanza (Martellani), Zimmerman.

Na domačih tleh je proseško Primorje v drugi tekmi pokala Acqua vita izgubilo proti ekipi S. Giovanni z 2:0. Čeprav je zmaga gostov v bistvu zaslužena, moramo povedati, da so rdeče-rumeni po slabem prvem delu igre, ko so prav v zadnjih minutah prejeli prvi gol, v nadaljevanju zaigrali kot prerojeni in stalno ogrožali nasprotnikova vrata. Sreča pa jim je tokrat obrnila hrbet, gostje pa so bili v protinapadu še enkrat uspešni.

H. V.

ATLETIKA

NA MLADINSKIH IGRAH

Zudek in Langan tokrat uspešna

Včeraj je bil na Valmauri deželni del mladinskih iger za naraščajnike in mladeniče, na katerem so nastopili najbolje uvrščeni atleti iz vseh pokrajinskih faz. Tekmovanje je bilo res izredno številno obiskano, zato so v marsikateri disciplini dosegli rezultat deželne vrednosti.

Slovenske barve so tokrat branili trije atleti in sicer dva člana lonjerske Adrie (Aleksander Zudek in Fausto Bonanno) ter borovec Alojz Langan. Prva dva sta nastopila na 110 m z ovirami, tretji pa v skoku v daljino. Najboljše mesto je zasedel prav Langan, ki je s skokom 6,19 m pristal na četrtem mestu. Kakovostno je bil najuspešnejši mladinec Zudek, ki je pri ovirah dosegel čas 16"6, kar je nov osebni rekord. S tem časom se je atlet uvrstil na četrto mesto. Med naraščajniki pa smo imeli še Bonanna, ki se je s časom 21"3 na 110 m z ovirami uvrstil na 8. mesto.

Mladinske igre se bodo zaključile v ponedeljek, ko bodo na Kolonji nastopili dečki in deklice letnikov 1969/70. Tekmovali bodo v troboju, tako v ženski kot v moški konkurenci. Tekmovanja se bodo pričela ob 14.30.

R. F.

RIM — Na včerajšnjem zasedanju evropske plavalne zveze so odločili, da bo evropsko prvenstvo leta 1983 v Italiji. Sklenili so tudi, da evropski pokal odslej ne bo več na sporedu poleti, ampak v zimskih mesecih in v 25-metrskem bazenu.

KOŠARKA

TURNIR NA KONTOVELU

Borovcem končna zmaga

V finalu so z dvema točkama razlike odpravili domačo peterko - Srečanje za tretje mesto med Poletom in Sokolom je bilo izredno borbeno

Na Kontovelu se je zaključil turnir, ki ga je domače društvo priredilo za igralce letnika 1967 in mlajše. Turnir je osvojilo ŠZ Bor, na drugo mesto se je uvrstil Kontovel, Polet je bil tretji, Sokol pa četrti.

FINALE ZA 1. MESTO

Bor — Kontovel 58:56 (25:23)

BOR: Zniderščič, Kovačič 2, Krapež 14, Smotlak, Pisani 4, Tavčar 8, Cej, Brandolin 23, Gruden.

KONTOVEL: D. Starc 43, Emili, Brischia, Piras 7, Škabar, Tercon, Pertot, Starc P., Danev 2, Furlanič.

Mladi borovci in Kontovelci, ki so se potegovali za prvo mesto, so odigrali res lepo finalno srečanje, v katerem ni manjkalo borbenosti, izenačenosti v obrambi, točnosti v napadu. Vsi igralci so odlično opravili svojo nalogo, tako da je predstava, ki so jo nudili, navdušila publiko.

Zmagali so borovci, ki so bili v ključnih minutah prisebnejši. Najboljši strelec, obenem pa tudi najboljši igralec srečanja je bil Da Starc. Borovci so se izkazali s skupno igro, najbolj prepričljivo pa so zaigrali Brandolin, Krapež in Tavčar.

Cancia

FINALE ZA 3. MESTO

Polet — Sokol 39:27 (22:12)

POLET: Feri 6, Granier 7, Fabi 4, Guštin, Zajec 10, Persi 12.

SOKOL: M. Pahor 19, D. Pahor, Pahor, E. Pahor, Carli, I. Stanissa, W. Stanissa, Terčon 6, Gruden, Škerk, Pertot.

Polet je proti neizkušenim sokolovcem zmagal in osvojil tretje mesto. Igra je bila zelo borbena, in čeprav je bil Polet vseskozi v vodstvu, so tudi mladi Nabrežinci prikazali nekaj lepih akcij. Pohvalili bi Pahorja pri Sokolu in mladega poletovca Persija.

* * *

Bor — Polet 56:45 (37:30)

BOR: Kovačič 2, Krapež 13, Zniderščič, Smotlak, Pisani 6, Tavčar 18, Cej, Brandolin 13, Gruden.

POLET: Feri 18, Granier 10, Fabi 8, Guštin, Zajc 2, Persi 7.

Zaostala tekma med Borom in Poletom je bila na nizki tehnični ravni, saj sta obe moštvi mislili predvsem na napad in zanemarjali obrambo. Na koncu so se bolje znašli borovci, ki so prikazali boljšo skupinsko igro.

Omenili bi Ferija pri Poletu, Tavčarja in Krapeža pri Boru.

Cancia

1. DIVIZIJA

(Skupina B — 12. kolo)

Barcolana — Bor C 54:56 (29:29)

BOR C: Škerl 2 (2:2), Schillani 8, Pregarc, Gerdol 8 (2:2), Don, Zupančič, Švara 21 (7:15), Sancin, Lokar 10 (2:6), Kosovel 7 (3:7).

Po nedeljski prvi zmagi so Borovi kadeti v četrtek zvečer dosegli še drugi prvenstveni par točk. Premagali so namreč izkušeno in dobro uvrščeno Barcolano, ki jo sestavljajo skoraj v celoti igralci, ki so do lanske sezone uspešno nastopali v promocijski ligi (Tombacco, Vidoni, Pellizzaro, Prassel itd.). Mislimo, da ne pretiravamo, če trdimo, da je to najbolj prestižna zmaga, ki so jo naši fantje kadarkoli dosegli. Slovenska peterka je pokazala dobro mero zrelosti zlasti v ključnih trenutkih srečanja.

Tekma je bila vseskozi zelo napeta. «Plavi» so začeli dokaj slabo pri metu na koš (le 5:16 v 9. minuti), nato so se opomogli in proti koncu polčasa dohiteli Barcolano. V drugi polovici sta se ekipi izmenično vrstili na vrhu, vendar so bili v zadnji minuti borovci bolj prisebni. Še zlasti moramo poudariti zelo dober nastop Švare, kateremu sta zadovoljivo pomagala Gerdol in Kosovel.

—fp—

Bor A — Stella Azzurra B 71:90 (24:50)

BOR A: Trevisan 15 (3:4), Rudež A. 14 (2:3), Parovel 15 (1:2), Sestan 18 (0:8), Vodopivec 2, D Rudež, Oblak 7 (1:2).

Borovi rekreativci so doživeli še en poraz, tokrat na domačih tleh V delno opravičilo je dejstvo, da so naši fantje nastopili le v sedmih, čeprav Stella Azzurra ni posebno močan nasprotnik. To so borovci dokazali v drugem polčasu, ko so bili znatno boljši od nasprotnika. Vendar jim ni uspelo nadoknaditi velikega zaostanka iz prvega dela. Med posamezniki gre omeniti zadovoljiv nastop Sestana.

Marko

Bor — Servolana 90:99 (47:48)

BOR: Bajc 16, Jančar 6, Pegan 14, Koren 23, Štavar 2, Canciani 29.

«Plavi» so stopili na igrišče v okrnjeni postavi, vseeno pa so zaigrali dobro: tekmo so izgubili predvsem zato, ker se niso mogli enakovredno zoperstaviti zanje previsokim nasprotnikom.

Po tem zadnjem Borovem nastopu lahko upravičeno trdimo, da so si naši fantje zapravili vrsto tekem zaradi odsotnosti nekaterih ključnih igralcev: to je namreč že petič, ko stopijo na igrišče v okrnjeni postavi.

Povedali bi še, da tokrat zaslužijo pohvalo prav vsi borovci, ki bi z večjo mero sreče nedvomno zmagali.

Cancia

TURNIR DOMENICHELLI

Bor — DLF 43:69

BOR: Korošec 16, Pieri 8 (0 na 2), Lokar 3 (1:4), Kovačič 6, Pertot 1 (1:2), Ferfolja, Šik, Civardi 9 (1:4), Mosetti, Trampuž.

V drugi tekmi turnirja Domenichelli so naši igralci ostali praznih rok. Tokrat so se srečali s solidnim Ferroviariom, ki je prikazal odlično skupinsko igro. Lahko rečemo, da bi z nekoliko večjo mero sreče «plavi» tudi zmagali, čeprav prikazana igra ni bila ena od najboljših.

Tekmo so borovci začeli zelo nervozno in tako nadaljevali skoraj do kraja, ko so le pametneje krenili v napad. Samo Dario Kovačič je v zadnjem polčasu dobro igral, ostali pa so igrali pod svojimi sposobnostmi.

Max

ZAPOROJE — Svetovni rekorder v skoku v višino, Sovjet Vladimir Yaschenko, upa, da bo lahko nastopil na olimpiadi, čeprav trenutno še ne sme trenirati. Mladenič mora namreč še nekaj časa mirovati saj so mu v zadnjih šestih mesecih kar dvakrat operirali meniskus.

KOŠARKA

V 1. DIVIZIJI

DVA DOMAČA DERBIJA

V Dolini bo Bor igral z Jadranom, na Opčinah pa Polet s Kontovelom

Jadran - Bor A

PREDVIDEVANJE: v prvi tekmi so prepričljivo slavili jadranovci, ki so telesno veliko boljše pripravljeni od Borovih veteranov; le-ti pa znajo, dokler jim sapa to dovoljuje, ugnati vsakega nasprotnika. Torej so domačini vsekakor favoriti, čeprav ni njihova zmaga stoodstotno gotova.

Don Bosco B - Bor B

NASPROTNIK: to je ekipa kadetov, ki se je uvrstila med prvo četverico v minulem kadetskem prvenstvu, ojačena pa je še z nekaterimi igralci, ki so nastopali (sicer neuspešno) v prvenstvu D lige. Naj omenimo Dordeia, Scabinija, Cecchinija ter med mlajšimi Marizzo in Di Ioria.

PREDVIDEVANJE: borovci ne startajo z velikimi možnostmi za zmago.

Polet - Kontovel

PREDVIDEVANJE: poletovci so trenutno bolje uvrščeni od Kontovelcev, sicer pa so tudi bolj uigrani, saj nastopajo vedno z isto postavo, medtem ko nastopajo pri Kontovelu zdaj ti, zdaj oni igralci. Torej so Openci favoriti.

Bor C - Hurlingham

NASPROTNIK: v ekipi Hurlinghama nastopata, poleg mladinske vrste tega društva, še prvoligaša Pieri ter (občasno) Tonut. Torej izredno močna ekipa, ki je doživela doslej le en poraz.

PREDVIDEVANJE: računati na zmago bi bilo za borovce povsem utopistično.

Marko

NA GORIŠKEM PROMOCIJSKA LIGA

Sagrado - Dom

Jutri bo goriški Dom odigral svojo zadnjo tekmo v košarkarskem promocijskem prvenstvu, ki se je pravzaprav zaključilo že prejšnjo soboto. Na sporedu je namreč še zaostala tekma med peterko iz Zagraja in našimi igralci, ki je pred dobrim mesecem dni odpadla zaradi slabega vremena. V zadnjih nastopih so «belo-rdeči» opravili resnično lepe nastope, saj so kar štirikrat zapored slavili zmago. To priča, da so v odlični formi in res škoda je, da so ravno v zaključku tekmovanja dosegli to raven igre. V obratnem primeru bi prav gotovo lahko startali na najvišja mesta lestvice. Po naših predvidevanjih bi morali torej domovci slaviti zmago tudi v tem poslednjem nastopu.

Tekma Sagrado - Dom je na sporedu jutri zjutraj, ob 10.30 na odprtem šolskem igrišču v Zagraju.

I. K.

NOGOMET

PRIJATELJSKA TEKMA

Jutri Hamburžani v Repnu s Krasom

Danes bo ob 16. uri prijateljska mednarodna nogometna tekma med Sistiano in ekipo Hamburg Herta iz ZRN. Srečanje bo na nogometnem igrišču v Ribiškem naselju.

Hamburžani se bodo jutri v Repnu srečali tudi s Krasom. Začetek tekme bo ob 10. uri.

OBVESTILA

ŠD Primorje

sklicuje v ponedeljek, 26. maja 1980 v športnem krožku na Proseku ob 20.30 v prvem in ob 21.00 uri v drugem sklicanju 15. redni občni zbor.

DNEVNI RED OBČNEGA ZBORA

1. **Izvolitev predsednika občnega zbora**
2. **Poročilo predsednika**
3. **Poročilo tajnika**
4. **Poročilo blagajnika**
5. **Poročilo nadzornega odbora**
6. **Diskusija**
7. **Volitve**
8. **Razno**

Vabljeni člani in simpatizerji

* * *

Odbor ŠZ SLOGA sklicuje

2. REDNI OBČNI ZBOR

ki bo v petek, 30. t.m., v domu v Bazovici ob 20. uri ob prvem in 20.30 v drugem sklicanju.

DNEVNI RED:

1. **izvolitev delovnega predsedstva**
2. **poročila**
3. **razprava k poročilom, diskusija**
4. **pozdravi**
5. **volitve**

VABLJENI!

DOMAČI ŠPORT

DANES

SOBOTA, 24. MAJA 1980

NOGOMET

CICIBANI

18.30 v Miljah
Muggesana A - Breg A

* * *

18.30 na Proseku
Primorje - Fortitudo B

* * *

17.45 v Miljah
Muggesana B - Breg B

ATLETIKA

DEŽELNO TEKMOVANJE

15.00 v Vidmu
Nastopata tudi Adria in Bor

KOLESARSTVO

DIRKA NA KRONOMETER

10.00 v Kranju
Sodeluje tudi Adria

KOŠARKA

1. DIVIZIJA

17.30 v Dolini
Jadran - Bor A

OTROŠKI ŠPORT

TEKMOVANJE KDM SKGZ

15.00 v Trstu, stadion «1. maj»
Nastopajo otroci vrtcev

TEKMOVANJE OSNOVNIH ŠOL

14.30 na Padričah
Organizira ŠZ Gaja

ODBOJKA

1. ŽENSKA DIVIZIJA

18.00 na Proseku
Kontovel - Donatello

* * *

21.00 v Vidmu
PAV Videm - Sloga

* * *

20.00 v Lauzaccu
Virtus - Breg

1. MOŠKA DIVIZIJA

19.00 v Gorici
AGI Gorica - Olympia

2. MOŠKA DIVIZIJA

20.00 v Štandrežu
Juventina - Volley Gradež

3. MOŠKA DIVIZIJA

19.00 v Trstu, stadion «1. maj»
Il Modulo - Bor

JUTRI

NEDELJA, 25. MAJA 1980

NOGOMET

NARAŠČAJNIKI

10.00 v Dolini
Breg - Libertas

NAJMLAJŠI

10.45 pri Domju
Domio - Primorje

PRIJATELJSKA TEKMA

10.00 v Repnu
Kras - Hamburg Herta

ATLETIKA

DEŽELNO TEKMOVANJE

9.00 v Vidmu
Nastopata tudi Bor in Adria

KOLESARSTVO

POKAL LONJERJA

14.00 v Lonjerju
Prireja Adria

KOŠARKA

1. DIVIZIJA

11.00 v Trstu, Istrska ul.
Don Bosco B - Bor B

* * *

9.30 na Opčinah
Polet - Kontovel

* * *

11.00 v Trstu, stadion «1. maj»
Bor C - Hurligham

PROMOCIJSKA LIGA

10.30 v Zagraju
Sagrado - Dom

ODBOJKA

2. MOŠKA DIVIZIJA

10.30 v Trstu, tel. Zandonai
Rozzol - Dom

2. ŽENSKA DIVIZIJA

16.30 v Trstu, tel. Morpurgo
Solaris - Bor

3. ŽENSKA DIVIZIJA

10.30 v Trstu tel. Visintini
La Talpa - Kontovel

* * *

11.30 v Trstu, tel. Zandonai
Volley Trst - Sokol

* * *

11.00 v Trstu, tel. Morpurgo
Solaris - Sloga

14. POKAL PRIJATELJSTVA

9.00 v Ljubljani
Nastopajo tudi zamejske ekipe

POJUTRIŠNJEM

PONEDELJEK, 26. MAJA 1980

KOŠARKA

TURNIR KONTOVELA

19.00 na Kontovelu
Bor - Inter Milje

* * *

20.30 na Kontovelu
Kontovel - Kraški zidar

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek.
TRST, Ul. Montecchi 6, PP 559 Tel. (040) 79 46 72 (4 linije)
Podružnica Gorica, Drevored 24 Maggio 1 — Tel. (0481) 8 33 82 57 23
Naročnina
Mesečno 5.000 lir — vnaprej plačana celotna 60.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 53.000 lir, za naročnike brezplačno revija «DAN».
V SFRJ številka 4,50 din, ob nedeljah 5,00 din, za zasebnike mesečno 65,00, letno 650,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 80,00, letno 800,00 din.
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 24. maja 1980

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 «ADIT» - DZS - 61000 Ljubljana, Gradišče 10/II. nad., telefon 22207
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 43 mm) 22.600 lir. Finančni 800, legalni 700, osmrtnice 300, sožalja 400 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 200 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 14%. Oglasi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

BELA MANJŠINA VZTRAJA PRI RASNI DISKRIMINACIJI

Protesti južnoafriških študentov zaradi krivičnih šolskih zakonov

Pretorio skrbi enotnost mlajših generacij, ki ne pristajajo na staro razdrobljenost nebelih skupnosti

BLOEMFONTEIN (Južnoafriška republika) — V Bathu, črnskem predmestju Bloemfonteina v Južnoafriški republiki so temnopolti demonstranti včeraj zažgali policijsko postajo. To je že drugi dan hudih rasnih neredov, ki pretresajo Orange. Temnopolti študenti namreč protestirajo proti nepravičnih pogojem pri izobraževanju, s katerimi vladajoča bela manjšina uveljavlja rasno diskriminacijo. Demonstrantom so se pridružili tudi mešanci, kar pomeni, da ni uspelo belim rasistom obdržati staro razdrobljenost v nebelih skupinah.

Premier Botha je namreč pred kratkim napovedal, da bodo v začetku prihodnjega leta ustanovili večrasni državni predsedniški svet, v katerem bodo zastopani predstavniki belcev, mešancev, Indijcev in Kitajcev. Svet bo imel zgolj posvetovalne funkcije in naj bi bil neke vrste zametek za večjo soudeležbo nebelega prebivalstva pri odločanju v državi. To je vsaj uradna razlaga, a že samo dejstvo, da v njem ne bodo zastopani črnci, češ ker so državljani «svobodnih» bantustanov, dokazuje poskus Bothove vlade, da prepreči proces zlivanja vsega nebelega prebivalstva v enotno fronto. S tega vidika je tudi zanimiva napoved, da bodo status Kitajcev po podpisu ugodnega trgovinskega sporazuma s Tajvanom istovetili s statusom Japoncev, ki so že daljše obdobje privilegirani «nebeli» prebivalci. Glavna skrb Pretorie pa so mešanci, ki so imeli do leta 1948 sicer omejene politične pravice, a vseeno večje kot črnci. Z apartheidom so jih izgubili, a so obdržali precejšnjo gospodarsko prednost. To je tudi povzročalo, da so omahovali pred izbiro ločenih pogajanj z belo manjšino za izboljšanje svojega družbenega položaja in so le redki zagovarjali stapljanje z bojem črnske večine. Šele po izbruhu v Sowetu so se mešanci pričeli istovetiti s črnci. In prav ta proces skrajno skrbi Pretorio. Ko bodo padle vse pregrade in omahovanja med obema skupnostima, bo rasistični režim le za ceno hudih žrtev lahko še vedno vztrajal na apartheidu.

Sedanji neredi v Bloemfonteinu, kjer stojijo študenti oben skupnosti z ramo ob rami, dokazuje, da načelo «deli in vladaj» nima sreče med mlajšo generacijo. Prav zato je represija skrajno surova. Južnoafriške oblasti skušajo prikazati nerede kot rezultat prevratniške dejavnosti temnopoltih provokatorjev, ki jim ni mar za šolske probleme in pripravljajo teren za obletnico neredov v Sowetu. Oblasti skušajo sedaj naščuvati delavstvo proti študentom, saj so zaradi neredov prekinili vse prometne zveze, da morajo ostati temnopolti delavci doma. Sedanji neredi v nobenem primeru ne morejo ogrožati belega gospodarstva, a predstavljajo alarmni zvonec za vse tiste, ki mislijo, da bo rasna diskriminacija za vse čase ostala edino gibalo v Južnoafriški republiki. «Nebela» mlajša genercija spoznva, da bo le z enotnostjo lahko strla belo nadvlado. Pot do tega cilja pa gre tudi preko takih dogodkov, kot včerajšnjih v predmestju Bloemfonteina, ki jih zahodne tiskovne agencije prikazujejo «kot izgrede temnopoltega prebivalstva».

pripomočkov za boj in preprečevanje zločinov. Predsednik konferenca Eric St. Johnston iz Velike Britanije je napovedal, da se bodo konference med drugimi udeležili častnik zahodnonemške policije, ki bo prikazal boj proti terorizmu v ZRN, njegov italijanski kolega bo posredoval probleme ugrabitev v Italiji, funkcionar newyorške policije pa bo podal prerez položaja v ZDA.

Na konferenci bodo tudi analizirali obnašanje važnih osebnosti (podjetnikov, politikov in diplomatov), da bi nekazali najidealnejši način borbe proti nevarnostim sodobnega sveta. Kot zadnje bodo proučili problem talcev.

RIM — Predsednik republike Pertini je sprejel včeraj na Kvirinalu novega predsednika Združenja tujih novinarjev v Italiji, Johna Earla, ki mu je predstavil nove člane vodstva tega združenja.

Sadat glasuje zase

Egiptovski predsednik Anvar el Sadat je v referendumu za vrsto popravkov k ustavi, med katerimi mu eden zagotavlja dosmrtno izvrševanje funkcije, glasoval v svoji rojstni vasi ob Nilovi delti (telefoto AP)

S PRVE LETOŠNJE SEJE SVETA RADIA KOPER

V načrtu ciklus oddaj o Titu in Kardelju

Pregled novih uspehov in obogatitve slovenskih in italijanskih programov

KOPER — V Kopru je bila včeraj prva letošnja seja sveta Radia Koper. Delegati so najprej z enominutnim molkom počastili spomin na preminulega predsednika Tita, ter poslušali poročilo o programu v dneh žalovanja. Radio Koper je posredoval od 4. do 10. maja nad 100 ur izrednega programa. V naslednji točki dnevnega reda so člani sveta poslušali poročilo o izvajanju letošnjega programskega načrta in o prihodnjih nalogah.

Radio Koper se je letos predstavil poslušalcem s še bolj celovitim programom na ločenih valovih. V slovenščini gre v eter dnevno pet poročil in dnevnikov ter tedensko 18 oddaj in rubrik, v italijanščini pa dnevno 13 poročil in dnevnikov in nad 30 tedenskih oddaj in rubrik. V slovenščini so uvedli še štiri nove specializirane oddaje od tega še eno za zamejstvo, v italijanščini pa posebno oddajo iz Rima in oddajo, ki predstavlja poslušalcem italijanske narodnosti preteklo in novejšo in slovensko literarno ustvarjalnost. V obeh programih se je izboljšala kvaliteta oddaj in poročil, pred mikrofonom se pojavlja večje število delavcev in občanov. Uvedli pa so tudi več kontaktnih oddaj.

Glede prihodnjih načrtov so poudarili, da se bodo občasno pojavljali ciklusi oddaj o Titovi in Kardeljevi teoretični misli in praksi ter o njuni viziji razvoja samoupravne Jugoslavije ter novih političnih in ekonomskih odnosov v svetu. V nadaljevanju seje so delegati poslušali informacijo o delovanju novogoriškega studija ter o sodelovanju z radiom Jugoslavija, kjer se radio Koper od 3. marca dalje pojavlja s 13-minutnim prispevkom v italijanščini. Govorili so tudi o sodelovanju z radijskimi postajami, Reka, Pulj in Trst.

L. O.

VESTI IZ NOVE GORICE

Vprašanje liste «A»

NOVA GORICA — V Novi Gorici so se včeraj nadaljevali jugoslovansko - italijanski pogovori o dokončni rešitvi nekaterih premoženjsko-pravnih vprašanj, ki spadajo v tako imenovano listo «A». Obe strani soglašata, da je treba do konca leta dokončno popolniti listo italijanskih državljanov. Le-teh bo okoli 500, ki bodo imeli pravico razpolaganja s premoženjem v Jugoslaviji. Jugoslovanska in italijanska stran sta podpisali sporazum o rešitvi teh vprašanj že pred 26 leti in ga leta 1965 obnovili, do rešitve pa bodo prišli do konca leta in tako samo potrdili dobre odnose med Jugoslavijo in Italijo v luči osimskih sporazumov.

J. A.

Srečanje ekonomistov Slovenije

NOVA GORICA — V najmlajšem slovenskem mestu se je včeraj začelo 15. srečanje Zveze ekonomistov Slovenije, ki se ga je udeležil tudi podpredsednik republiškega izvršnega sveta Jože Hujs. Udeleženci dvodnevnega srečanja, zbrало se jih je okoli 100, so dopoldne poslušali predavanje dr. Ota Norčiča o aktualnih problemih stabilizacije jugoslovanskega gospodarstva. Zvečer jih je sprejel predsednik skupščine občine Nova Gorica Jože Šušmelj in jih seznanil s položajem novogoriškega gospodarstva. Danes bo imela Zveza ekonomistov reden občni zbor, najzaslužnejšim članom pa bodo podelili priznanja.

J. A.

TRŽAŠKI DNEVNIK

PRED ZAKLJUČKOM ŠOLSKEGA LETA

Strokovni zavod nujno potrebuje 4. in 5. letnik na vseh sekcijah

Jeseni poimenovanje po Jožefu Štefanu? - Dva laboratorija še brez opreme - Vprašanje «dijaških» avtobusnih zvez s Sv. Ivanom

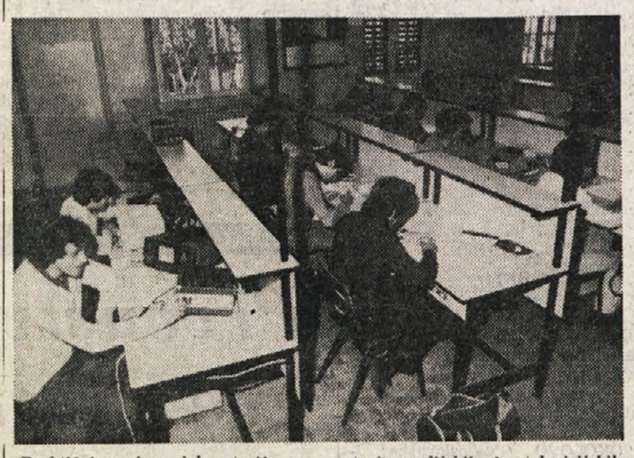

Praktični pouk v laboratoriju za monterje radijskih in televizijskih sprejemnikov

Te dni smo obiskali Državni poklicni zavod za industrijo in obrt, ki je zdaj kakor znano nameščen v prostorih paviljona «B» bivše psihiatrične bolnišnice pri Sv. Ivanu, in se razgovarjali z ravnateljem ing. J. Rudežem in s predsednikom zavodskega sveta ing. J. Zaharjem o problemih tega zavoda, ki je šele v začetku šolskega leta 1978-79 postal samostojen in ki je komaj nekaj mesecev v novih prostorih.

Zavod ima, kakor znano, tri oddelke, in sicer oddelek za orodne mehanike, oddelek za kemijske operaterje in oddelek za monterje in popravljavce radijskih in televizijskih sprejemnikov. V letošnjem šolskem letu obiskuje zavod 120 dijakov, od tega približno 50 odst. oddelek za radio in televizijo, 25 odst. oddelek za orodne mehanike in preostalih 25 odst. oddelek za kemijske operaterje.

Študij na vseh treh oddelkih traja tri leta in se zaključi s kvalifikacijskim izpitom. Po opravljenem izpitu se dijak lahko zaposli ali pa nadaljuje dvoletno šolanje na italijanskih zavodih «Galvani» ali «Volta». Po maturi na teh šolah je dijakom odprta pot na univerzo, in sicer na katero koli fakulteto. Ravnateljstvo in zavodski svet si seveda prizadevata, da bi bila zavodu dodeljena tudi 4. in 5. letnik na vseh oddelkih in v tem smislu je bila že vložena ustrezna prošnja na ministrstvo za javno šolstvo. Poleg tega je zavodski svet naslovil na ministrstvo tudi prošnjo za dodelitev novega oddelka za gradbene asistente.

Vsak oddelek na šoli potrebuje seveda svoj laboratorij in ta problem še zdaleč ni rešen. Z denarnimi sredstvi, ki jih je ministrstvo nakazalo zavodu lani, so opremili laboratorij za elektronski oddelek, praktični pouk ostalih dveh sekcij pa se mora še vedno odvijati v laboratorijih zavoda «Galvani». Zavod zdaj pričakuje, da bo ministrstvo dalo na razpolago sredstva za opremo še ostalih dveh laboratorijev, za katera so na šoli že pripravili ustrezne prostore.

Na nedavni seji zadovskega sveta je bil sprejet sklep o poimenovanju šole po Jožefu Štefanu in tudi ta prošnja je bila že poslana na pristojno mesto. Zdaj pričakujejo, da bo Rim odgovoril pravočasno, da bi bilo slovesno poimenovanje zavoda že v začetku prihodnjega šolskega leta.

Problem, s katerim se že dalj časa ukvarjajo vodstveni organi na šoli, je problem delovne prakse, ki je za dijake strokovne šole iz razumljivih razlogov neobhodno potrebna. V drugih državah so to vprašanje že zdavnaj rešili, pri nas pa zakon ne predvideva te možnosti. Nekateri naši dijaki si pomagajo tako, da hodijo na prakso v Slovenijo, jasno pa je, da ta rešitev ne more nadomestiti uzakonjene delovne prakse, ki naj velja za vse obiskovalce strokovnih šol.

Nadaljnje pereče vprašanje, s katerim se mora soočati zavod, je šole v Trstu, ki so vse zbrane pri Sv. Ivanu, je problem prevoza dijakov v šolo in iz šole. Nekateri zavode obiskuje namreč okrog 150 dijakov, ki prihajajo tudi iz najbolj oddaljenih vasi tržaške pokrajine. Če upoštevamo še popoldanski pouk, so dijaki v številnih primerih zdoma celo po 12 ur in vsa na dan. Da bi jim olajšali vsakdanji prihod v šolo, bi moral ACT uvesti nekaj izrednih avtobusov za dijake v smeri proti Sv. Ivanu, kamor naj bi prispeli nekaj pred 8. uro. V tem smislu je bil prejšnji kratkim sklican poseben sestanek pri vodstvu ACT, pogajanja pa se še nadaljujejo v upanju, da bo rešeno pred začetkom novega šolskega leta.

AMATERSKI ODER JAKA ŠTOKA NAŠTUDIRAL LABICHEOVO VESELOIGRO

Gospod Evstahij - potrditev dolge tradicije dramskega delovanja na Proseku in Kontovelu

Krstna predstava bo jutri ob 19. uri v proseškem Kulturnem domu

Letošnjo sezono si je Amaterski oder Jaka Štoka s Proseka - Kontovela zadal nalogo, da naštudira vaudvillsko komedijo v treh dejanjih «Gospod Evstahij iz Šiške». Izvirno delo francoskega komediografa Eugena Labichea ima naslov Ljubljeni Celimer. Žarko Petan in Ervin Fritz sta prestavila Labicheovo komedijo v Ljubljano med obema vojnama. Za našo uprizoritev pa je Adrijan Rustja ponovno komedijo predelal, ponašil vsa krajevna imena in prenesel dogajanje v naše kraje. Člani Amaterskega odra so pričeli z rednimi vajami januarja meseca in so redno vadili. Glavno vlogo Evstahija podaja Egon Štoka. Ostale vloge pa tolmačijo naslednji igralci: Kapetanovič, mornariški podčastnik v pokoju — Dario Rupel, Makovec, stari prijatelj — Klavdio Cibic, Ocepek, tast — Egon Malalan, Gospa Ocepkova — Marina Gorjup, Vida, njuna hči — Paola Starc, Peter, sluga — Dejan Danev, predstavljalec pa je Aleksander Gruden. Pri predstavi sodelujejo še: Sonja Rupel, Katja Starc, Drago Gerlani, Betty Danev, Bruno Sosič in Marjan Pertot. Izvirno glasbo je napisal profesor Aleksander Vodopivec na besedilo Adrijana Rustje. Glasbo izvaja ansambel «Bela packa» v zasedbi: Milko Malalan, Sergij Štoka, Janez Beličič in Aleksander Tomšič. Pojeta Zvonka Guštin in Sergij Štoka.

Dramsko delovanje na Proseku in Kontovelu ima že dolgoletno tradicijo. Obnovljena dramska skupina pa že dvajset let predstavi vsako leto po eno dramsko delo. Višek naše dejavnosti smo dosegli leta 1978, ko smo proslavljali 100-letnico dramskega udejstvovanja na Proseku in Kontovelu in smo tedaj poimenovali naš oder po domačinu Jaki Štoka. Takrat smo priredili tudi obsežno razstavo o dramskem delovanju in izdali publikacijo, kjer je nazorno opisana vsa stoletna dramska dejavnost v naših vaseh. Proslava je bila v našem novem kulturnem domu in je bila to prva prireditev v novo pridobljenih prostorih. Na tej svečani proslavi je sodeloval pevski zbor Vasilij Mirk, godbeno društvo s Proseka in člani Amaterskega odra, ki so uprizorili veseloigro našega rojaka Jake Štoka «Trije tički». Slavnostni govor je imel član našega odra Egon Štoka. Predsednik Amaterskega odra Darko Rupel pa je ob tej priložnosti pozdravil vse prisotne, predvsem pa goste, ki so za to priložnost prinesli svoj pozdrav. Med drugim je ob tej priliki povedal: «Zadovoljni smo, da danes lahko praznujemo in svečano proslavljamo 100-letnico dramskega delovanja na Proseku in Kontovelu. Spodobi se, da se ob tej priliki spomnimo na vso prehojeno pot, na vse ljudi, ki so prispevali k temu, da se je ohranila naša lepa slovenska odrska beseda, ki je razveseljevala, in tudi tolažila, v hudih časih naše ljudstvo. Želim si le to, da bi ta dolgoletna tradicija ne zamrla, in da bi bodoči radovi znali prav tako kot mi, ceniti slovensko besedo na tem koščku slovenske zemlje.»

«Gospoda Evstahija s Proseka» bodo uprizorili jutri, v nedeljo, ob 19. uri v proseškem Kulturnem domu.

Lekarnarji lahko merijo krvni pritisk

Združenje lekarnarjev Tržaške pokrajine obvešča zainteresirano prebivalstvo, da je v smislu okrožnice ministrstva za zdravstvo ponovno uvedena možnost, da se v lekarnah izmeri krvni pritisk. Zaradi napačne interpretacije zakonskih določil so namreč pred mesecem dni lekarnarjem prepovedali, da nudijo to uslugo.

B. S.

ZAKLJUČEK MEDNARODNEGA FILMSKEGA FESTIVALA

Japonec Kurosawa in Američan Fosse zmagovalca «Zlate palme» v Cannesu

Pomembni priznanji italijanski filmski umetnosti - Med nagrajenci je tudi jugoslovanska igralka Milena Dravič

CANNES — V tem francoskem mestu so včeraj proglasili zmagovalce tridesetega mednarodnega filmskega festivala. Po predvidevanjih sta najuglednejšo nagrado, «Zlato palmo», prejela japonski film režiserja Akire Kurosawe «Kagemusha» in ameriški film «All that jazz, predstava se pričenja», ki ga je režiral Bob Fosse. Posebno nagrado, ki jo vsako leto podeljuje komisija, je letos prejel film francoskega režiserja Alaina Resnaisa «Moj stric iz Amerike», ki je bil po mnenju kritikov eden izmed favoritov za končno osvojitev «Zlate palme».

Zelo dobro se je na festivalu v Cannesu letos odrezala italijanska kinematografija, ki je osvojila dve nagradi, priznanja pa sta prejela tudi dva igralca, ki sta nastopila v filmih italijanske produkcije. Nagrado za najboljši scenarij je prejelo filmsko delo Ettoreja Scole «Teresa», ki so ga izdelali Age, Scarpelli ter sam režiser Scola. Nagradi kot najboljši igralki neprotagonistki pa sta osvojili Italijanka Carla Gravina, ki je nastopala v filmu «Teresa» in Jugoslovanka Milena Dravič, ki je igrala v filmu «Posebna vzgoja». Nagradi za najboljšo vlogo pa sta osvojila francoska umetnika Michel Piccoli v filmu italijanskega režiserja Marca Bellocchia «Skok v prazno» ter Anouk Aimee, ki je bila protagonistka v istem filmu. Ugledno priznanje Piccoliju in Anouk Aimee predstavlja pomemben uspeh tudi za italijansko filmsko umetnost, saj sta oba prejela nagrado za nastop v italijanskem filmu ter oba že več let redno delata v Italiji. Nagrado za najboljšo režijo pa je prejel Poljak Krzysztof Zanussi s filmom «Konstanta», kar potrjuje ugled, ki ga v tem trenutku v svetu uživa poljska filmska umetnost.

Komisiji, ki je podelila nagrade, je predsedoval znani igralec Kirk Douglas, sestavljali pa so jo Albina Du Boisrouvray, Leslie Caron, Ken Adam, Robert Benayoun, Veljko Bulajič, Charles Champlin, Andre Delvaux, Gian Luigi Rondi in Michael Spencer.

Proglasitev nagrajencev je nedvomno najbolj razočarano sprejel sloviti igralec Peter Sellers, ki je bil nesporen favorit za osrednjo vlogo v filmu «Totofestival». Najbolj zadovoljni pa so gotovo Italijani, ki so kljub hudi krizi lastne kinematografije odnesli na festivalu v Cannesu dve precej ugledni nagradi.

Egiptovski zunanji minister od torka na obisku v Italiji

RIM — V torek bo dospel na uradni obisk v Italijo egiptovski zunanji minister Boutros Ghali, ki bo imel razgovore z italijanskim ministrom za zunanje zadeve Colombom in po vsej verjetnosti tudi z ministrskim predsednikom Cossigo. Kot znano se je v zvezi s krizo na Bližnjem vzhodu Colombo pred dnevi srečal z izraelskim zunanjim ministrom Shamirom in z generalnim tajnikom Arabske lige El Klibom.

GENOVA — Z zaslišavanjem zadnjih prič in z nepričakovanim posegom javnega tožilca, ki je zahteval dodatno preiskavo za nekatere obtožence, se je včeraj v Genovi nadaljeval proces proti domnevnim pripadnikom rdečih brigad, ki so obtoženi združevanja v zločinske namene in oborožene vstaje. Kot znano so obtoženci vedno zanikali, da pripadajo kaki prevratniški organizaciji. Sodna obravnava se bo nadaljevala v ponedeljek, razsodba pa bo baje znana že v zadnjih dneh tega meseca.

Na jesen bo v Ženevi konferenca o nasilju

ŽENEVA — Od 30. septembra do 2. oktobra bo v Ženevi konferenca o nasilju in terorizmu ter razstava

Bikovo maščevanje v areni

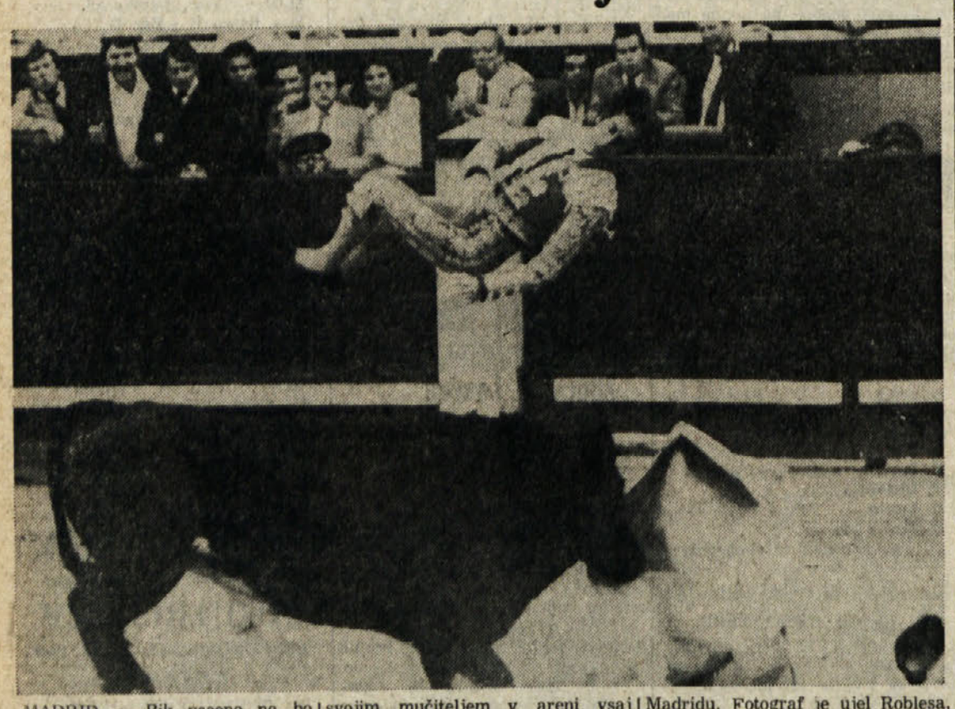

MADRID — Bik vseeno ne bo odnesel kože, kot so se mogli prepričati tudi naši izletniki v Španiji, ki so si ogledali najbolj priljubljeno strast domačinov. Kdaj pa kdaj se mu pa le posreči, da se svojim mučiteljem v areni vsaj delno maščuje. Tako se je zgodilo «toreru» Juliu Roblesu v četrtek pri drugem biku, ki se ga je trudil matirati pri tradicionalni letni bikoborbi ob sejmu sv. Isidra v Madridu. Fotograf je ujel Roblesa, ki ga je razjarjeni bik zagnal v zrak in mu odtrgal iz rok orodje in orožje: rdečo «muleto» in v njej skrito usodno sabljo. Bikoborca so odnesli s hudo rano v stegnu.

NAŠA MALA DOMOVINA

Strokovno gradivo o slovenskih krajih in ljudeh v Italiji

Iz gradiva, ki ga je zbirala in objavljala revija Galeb v letih 1974-1979 za potrebe skupinskih raziskav na osnovnih šolah, so nastali štirje lični zvezki z bogatimi barvnimi fotografijami in spremnim tekstom.

V NAŠI MALI DOMOVINI boste spoznali kraje, zgodovinske dogodke, pričevanja o preteklosti, kulturne zanimivosti in običaje, naravo in njene lepote, ki so tesno vezani na ozemlje, na katerem živijo Slovenci v Italiji.

Zbirko je založilo ZTT in jo dobite

v tržaški knjigarni

V ULICI SV. FRANČIŠKA 20 - TRST